

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget (2022-2025) d. 07-02-2024

Mødedato Onsdag d. 07. februar 2024 kl. 08:30

Mødested M5/rådhuset

Mødedeltagere Ulrik Wilbek, Mads Panny, Kim Dongsgaard, Kurt Mosgaard, Mette Nielsen, Martin Sanderhoff (Fravær), Torsten Nielsen, Peter Juhl, Steffen Drejer

Indholdsfortegnelse

Kapacitetsudfordring på Møllehøjskolen.....	3
Rødkærbro Skole - frigivelse af anlægsmidler til rådgivning (bevillingssag).....	6
Ansøgning fra Vejrumbro Friskole.....	8
Etablering af vandsamarbejde til beskyttelse af grundvand og drikkevand i Viborg Kommune.....	11
Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 51 til Spildevandsplan 2019 (Vesterbrogade, Viborg).....	15
Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 51 til Spildevandsplan	18
Gennemførelse af Viborg Kommunes indsats efter Statens vand- og naturplanlægning i 2024 (bevil	20
Velkomstcenter - godkendelse af udbud i storentrepriser.....	24
Godkendelse af program for områdefornyelse i Løgstrup med tilhørende finansieringsplan.....	26
Revidering af driftsoverenskomst med Viborg Krisecenter.....	28
Forslag til lokalplan nr. 485 og kommuneplantillæg nr. 9 for et centerområde ved Dumpen (Fische	30
Forslag til Trafikplan 2023.....	35
Anlægsudgiftsbevilling vedrørende hærvejsprojektet (Bevillingssag).....	38
Budgetstyreliste.....	41
Budgetstrategi og proces for årets budgetlægning.....	42
Temadrøftelse: Fremtiden for Energnist.....	47
Aftale om måling af pollental og reparation af udstyr til måling af pollen.....	49
Ændring af vedtægterne for Viborg Varme A.m.b.a.....	51
Fastsættelse af grundpriser og øvrige salgsvilkår, Birkelund, Arnbjerg, Viborg.....	53
Bemyndigelse til forvaltningen ved salg af jord i særlige tilfælde.....	55
Mødeliste for Økonomi- og Erhvervsudvalget.....	58
Meddelelser og gensidig orientering.....	59
Lukket: Ejendomssag (bevillingssag).....	60
Lukket: Ejendomssag (bevillingssag).....	61
Lukket: Ejendomssag.....	62
Underskriftsark.....	63

Punkt 1: Kapacitetsudfordring på Møllehøjskolen

22/36922

Resume

Børne- og Ungdomsudvalget skal med denne sag tage stilling til en midlertidig løsning på kapacitetsudfordringer på Møllehøjskolen for skoleåret 2024/2025, samt have en indledende drøftelse af mulige løsningsmuligheder på kapacitetsudfordringen i de efterfølgende skoleår.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget,

1. at der opstilles en undervisningspavillon på Møllehøjskolen til skoleåret 2024/25, og
2. at det drøftes hvilke løsningsmuligheder, der kan afhjælpe kapacitetsudfordringen i de efterfølgende skoleår.

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til byrådet,

3. at der gives en anlægsudgiftsbevilling til ”Opstilling af pavilloner på Møllehøjskolen” på 2.450.000 kr. med rådighedsbeløb på 2.200.000 kr. i 2024, og 250.000 kr. i 2027, og
4. at udgiften på 2.450.000 kr. finansieres af det rådighedsbeløb, som er optaget fra 2024 til 2027 til projektet ”Sammenlægning af skoler i Bjerringbro”, eller
5. at udgiften på 2.450.000 kr. finansieres af det rådighedsbeløb, som er optaget fra 2024 til projektet ”Evt. arbejder afledt af minimumsnormeringer (Børnehus, Karup), og
6. at driftsudgiften til leje af pavillon på 2.100.000 kr. over en tre-årig periode afholdes indenfor det eksisterende driftsbudget på skoleområdet.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 24-01-2024

1. Der opstilles en undervisningspavillon på Mølleskolen til skoleåret 2024/2025
2. Løsningsmuligheder, der kan afhjælpe kapacitetsudfordringen i de efterfølgende skoleår bør drøftes i byrådsregi f.eks. i forbindelse med drøftelser af kommunens samlede planstrategi

Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til byrådet,

3. at der gives en anlægsudgiftsbevilling til ”Opstilling af pavilloner på Møllehøjskolen” på 2.450.000 kr. med rådighedsbeløb på 2.200.000 kr. i 2024, og 250.000 kr. i 2027, og
4. at udgiften på 2.450.000 kr. finansieres af det rådighedsbeløb, som er optaget fra 2024 til 2027 til projektet ”Sammenlægning af skoler i Bjerringbro”, og
5. at driftsudgiften til leje af pavillon på 2.100.000 kr. over en tre-årig periode afholdes indenfor det eksisterende driftsbudget på skoleområdet.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Børne- og Ungdomsudvalget.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Børne- og Ungdomsudvalget drøftede senest kapacitetsudfordringen på Møllehøjskolen den 10. maj 2023 ([Link til sag nr. 4 i Børne- og Ungdomsudvalget den 10. maj 2023](#)). På dette møde besluttede udvalget følgende:

”1. Den forventede kapacitetsudfordring på Møllehøjskolen pga. et forventet stigende elev- og klassetal i skoleårene 23/24 til 27/28 løses ved midlertidige løsninger fremfor ved en ændring af skoledistriktet,

2. Den ovennævnte kapacitetsudfordring søges så vidt muligt løst ved at søge dispensation fra klasseloftet, og
3. Forvaltningen udarbejder forslag til, hvilke yderligere midlertidige løsninger, der kan være behov for at sætte i værk. Dette sker under inddragelse af skolens ledelse og MED-system i forbindelse med skoleindskrivningen til det enkelte skoleår.”

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I Møllehøjskolens skoledistrikt bor der aktuelt 63 børn, som skal starte i 0. klasse i august 2024. 56 ud af 63 har ved skoleindskrivningens afslutning ønsket Møllehøjskolen, hvilket udløser 3 spor.

Klasseloftet for 0.-2. klasse er 26 elever, jf. folkeskoleloven. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde tillade op til 28 elever i en klasse. Folkeskoleloven giver dog ikke mulighed for at tillade større klasser fra årets start, idet dispensationsmuligheden omfatter skoler med 1 spor eller den situation, hvor der kommer tilflyttere til en klasse i løbet af skoleåret.

Med henvisning til den politiske beslutning om, at kapacitetsudfordringen på Møllehøjskolen skal løses ved midlertidige foranstaltninger, foreslås det, at der opstilles en undervisningspavillon til skoleåret 2024/25 med tre klasselokaler, der kan lejes i en periode på tre år.

Nedenfor ses budgetoverslag for udgifterne over en treårig periode:

Anlægsudgift	Udgifter i kr.
Udgifter til etablering (opsætning, rådgivning, inventar m.m.)	2.200.000
Nedtagning	250.000
I alt	2.450.000

Driftsudgift over tre år Udgifter i kr.

Leje og drift	2.100.000
---------------	-----------

Finansiering af udgiften til pavillonen kan ske på to måder. Projektet med Sammenlægning af skoler i Bjerringbro er budgetteret til 75.000.000 kr. Dette kan reduceres såfremt Byrådet på deres møde 24. januar 2024 vælger at følge Børne- og Ungdomsudvalgets indstilling om at fortsætte med løsning C1, hvor hele skolen inkl. autismeafdelingen samles på Koldskær og Basebusiness, som beskrevet i sag nr. 1 på Byrådsmødet 24. januar 2024 vedr. Bjerringbro skole. Derved vil der kunne frigives midler til finansiering af pavillonløsningen ved Møllehøjskolen.

Alternativt kan de afsatte midler til arbejder afledt af minimumsnormeringer i Børnehus Karup anvendes til at finansiere af udgifterne til pavillonerne. Det betyder, at den planlagte ombygning i Karup skal reduceres.

Den forventede udvikling

Kapacitetsudfordringen på Møllehøjskolen er nu større end hidtil forventet, idet de faktiske børnetal i skoledistriktet ligger over elevprognosen. Tabellen nedenfor sammenholder de aktuelle børnetal i skoledistriktet med elevprognosen fra 2023.

Skoleår	Aktuelle børnetal	Elevprognose
2024/2025	63	51
2025/2026	47	45
2026/2027	63	53
2027/2028	63	51

2028/2029	44	41
2029/2030	56	41

Tabellen viser, at de aktuelle børnetal ligger over elevprognosen. I gennemsnit starter ca. seks børn fra Møllehøjsskolens skoledistrikt i 0. klasse på andre skoler hvert år. Når der tages højde for dette, må det alligevel forventes, at der vil være tre 0. klasser i fire til fem skoleår inkl. skoleåret 2023/24. Med udgangspunkt i den nuværende boligmasse og eksisterende planer for boligudbygning i Møllehøjsskolens skoledistrikt er det fortsat forventningen, at elevtallet vil falde til et niveau omkring ca. 41 børn i 0. klasse fra omkring år 2030.

Ud fra de aktuelle børnetal vil der være behov for ekstra kapacitet på Møllehøjsskolen over en periode på minimum 10 år. Udgifterne til leje af en pavillonbygning vil være i størrelsesordenen 10-12 mio. kr. over så lang en årrække. Når en pavillonbygning skal bruges mere end 5 år, skal bygningen leve op til de samme energikrav som nybyggeri. Udgifterne nærmer sig dermed nybyggeri, hvorfor det kan overvejes at bygge i stedet for.

Set i lyset af, at behovet for ekstra kapacitet på Møllehøjsskolen vil vare ved i en periode på minimum 10 år, foreslås en drøftelse af, hvilke løsninger, der kan afhjælpe kapacitetsudfordringen i de efterfølgende skoleår. Foruden undervisningslokaler kan der blive behov for at udvide skolens lærerforberedelse, faglokaler og SFO-område. Mulige løsninger er:

- 1) Permanente pavillonbygninger, som lever op til energikravene. Der bliver formentligt behov for at opsætte to pavillonbygninger i løbet af de kommende år.
- 2) En tilbygning til skolen – en hel eller delvis udvidelse til en tresporet skole.
- 3) En ændring af skoledistriktsgrænsen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 2: Rødkærsbro Skole - frigivelse af anlægsmidler til rådgivning (bevillingssag)

23/32232

Resume

I forbindelse med budgetforliget 2024-27 blev der afsat midler til at sammenlægge Bjerringbro Skole på én matrikel. Byrådet har i den forbindelse besluttet, at specialafdelingen fra Bjerringbro skal flyttes til Rødkærsbro Skole, da der her er overskydende lokaler.

Der søges om en anlægsbevilling på 1.700.000 kr. til indledende rådgivning. Herunder udarbejdelse af en helhedsplan for skolens indretning samt efterfølgende projektering. Der er på budgettet afsat samlet 75.000.000 kr. til samling af skolerne i Bjerringbro, hvoraf ca. 13.000.000 kr. er afsat til ombygning af Rødkærsbro Skole.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 1.700.000 kr. til kontoen ”Ombygning Rødkærsbro skole” med rådighedsbeløb på 1.000.000 kr. i 2024 og 700.000 kr. i 2025, og
2. at udgiften på 1.000.000 kr. i 2024 og 700.000 kr. i 2025 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Sammenlægning af skoler i Bjerringbro”.

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 24-01-2024

Fraværende: Malena Møller Mortensen

Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 1.700.000 kr. til kontoen ”Ombygning Rødkærsbro skole” med rådighedsbeløb på 1.000.000 kr. i 2024 og 700.000 kr. i 2025, og
2. at udgiften på 1.000.000 kr. i 2024 og 700.000 kr. i 2025 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Sammenlægning af skoler i Bjerringbro”.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Børne- og Ungdomsudvalget.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet behandlede sagen på deres møde i august ([link til sag nr. 3 i byrådet 30. august 2023](#)), hvor det blev besluttet at:

- høringsforslag B4, hvor almenområdet samles på Bjerringbro Skole, afdeling Koldskær, ASF-afdelingen forbliver på afdeling Vestre Ringvej og specialafdelingen flyttes til Rødkærsbro Skole.

Inddragelse og høring

I forbindelse med udarbejdelse med helhedsplanen skal der ske en inddragelse af blandt andet personalet i den nuværende specialafdeling samt af personalet på Rødkærsbro Skole. Herudover skal byggeudvalget sammen med rådgiverne ud at se, hvorledes andre skoler er lykkedes med at integrere en specialafdeling.

Beskrivelse

I første omgang skal der udarbejdes en idéskitse/helhedsplan for, hvorledes denne afdeling kan indplaceres på skolen, samtidig med at der kigges på en ændring af faseopdelingen på skolen, samt hvorledes specialeleverne kan integreres bedst muligt med almeneleverne.

Efterfølgende skal der udarbejdes et færdigt projekt på de områder af skolen, som berøres rent bygningsmæssigt, for at få plads til de nye elever.

Der ønskes frigivet midler til alle rådgiverydelser fra det indledende arbejde med helhedsplanen frem til og med licitation.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Arbejdet med helhedsplanen opstarter primo 2024 og forventer at foreligge i april 2024, hvorefter den forelægges udvalget.

Herefter sendes opgaven i totalrådgiverudbud, og projektet forventes sendt i licitation i foråret 2025, således eleverne fra Bjerringbro kan flytte ind medio 2026.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Projektet påvirkes ikke af lokalplanen for området, da der udelukkende forventes indvendige arbejder.

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 3: Ansøgning fra Vejrumbro Friskole

22/12757

Resume

Børne- og Ungdomsudvalget skal med denne sag behandle en henvendelse fra Vejrumbro Friskole fra 14. november 2023 om en afdragsordning

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge foreslår, at Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at der træffes beslutning om forespørgslen fra Vejrumbro Friskole

Beslutning i Børne- og Ungdomsudvalget den 24-01-2024

Fraværende: Malena Møller Mortensen og Martin Sanderhoff

Børne- og Ungdomsudvalget indstiller til Byrådet,

1. at ansøgningen fra Vejrumbro Friskole af 14. november 2023 om etablering af en afdragsordning ikke imødekommes.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Børne- og Ungdomsudvalget.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Ved opstart af Vejrumbro Friskole i år 2000 blev der af den daværende Tjele Kommune stillet et stående lån til rådighed på 2 mio. kr. til forfald i 2025.

Vejrumbro Friskole henvendte sig i 2022 til henholdsvis Børne- og Ungdomsudvalget og Landdistriktsudvalget med et ønske om, at udvalgene behandlede en konkret forespørgsel angående:

- Muligheden for en økonomisk saltvandsindsprøjtning i form af tilskud/lån her-og-nu på 200.000 kr.
- Alternativt en refinansiering af 2 mio. kr. lånet nu og her med en lidt større ramme fx 2,2 mio. kr. eller måske endda 2,5 mio. kr. – som vil betyde, at der kan iværksættes alternativ energikilde end gas. Vilkåret på lånet foreslås til 30 års løbetid og evt. med afbetaling.

Begge udvalg svarede, at anmodningen ikke kunne imødekommes.

Nærværende henvendelse fra Vejrumbro Friskole af 14. november 2023 om en etablering af en afdragsordning blev behandlet på Børne- og Ungdomsudvalgets møde den 3. januar 2024, [sag nr. 9](#). Her besluttede udvalget at udsætte sagen.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Vejrumbro Friskole har ved henvendelse af 14. november 2023 anmodet om at få etableret en afdragsordning på lånet på de 2 mio. kr., gældende pr. 1. juli 2025 og med et årligt afdrag på kr. 80.000 de følgende år.

Henvendelsen er vedlagt som bilag til punktet.

Pr. december 2023 er der indskrevet 25 børn bosiddende i Viborg Kommune i dagtilbuddet og 40 børn i skoletilbuddet.

Skolebørnene er fordelt på følgende årgange:

Årgang	Antal
2017	6
2016	1
2015	6
2014	4
2013	6
2012	7
2011	7
2010	3

Forvaltningen bemærker, at der ud fra gældende administrationspraksis ikke ydes lån eller stilles garanti for lån til friskoler. Det vil derfor være i overensstemmelse med praksis, hvis allerede indgående låneaftaler følges, og gælden afdrages i overensstemmelse hermed. Der kan dog i konkrete tilfælde være særlige omstændigheder, der kan tale for at afvige fra administrationspraksis.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Det nuværende lån er rente og afdragsfrit med forfaldsdato den 1. juli 2025.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der findes ingen generel praksis for lån til friskoler, og der har ikke siden kommunesammenlægningen været bevilget nye kommunale lån til etablering af friskoler.

Udover det afdragsfrie lån på 2 mio. kr. til Vejrumbro Friskole, så har Viborg Kommune i dag 3 lån til friskoler, som der afdrages på. De 3 lån er alle etableret inden kommunesammenlægningen i 2007 og er som følgende:

Vejrumbro Friskole

- Lån i 1999 på 400.000 kr.
- Rente- og afdragsfrit til 2005 – herefter afdrag over 20 år
- Afdrag 20.000 kr. årlig – forrentes med diskontoen + 3%
- Restgæld 31.12.2023 = 35.000 kr.

Sahl Friskole (vores Naturbørnehus)

- Lån i 2005 på 600.000 kr.
- Rente- og afdragsfrit til 1. juli 2012 herefter afvikling over 10 år – forrentes med diskontoen + 0,4%
- BYR 16.3.2016 sag nr. 3: Bevilget yderligere 5 års rente- og afdragsfrihed og 5 års forlængelse af løbetid (fortsat afdrag over samlet 10 år) - [Link](#)
- BYR 26.1.2022 sag nr. 21: Bevilget et års yderligere rente- og afdragsfrihed. Samtidig forlænges lånets samlede løbetid til 30 år og er således tilbagebetalt i 2035. [Link](#)

Mammen Friskole

- Lån i 2004 på 1.750.000 kr.
- Rente- og afdragsfrit til 1. juli 2012 herefter afvikling over 10 år – forrentes med diskontoen + 0,4%
- BYR 26.9.2012: Bevilget afvikling over 25 år i stedet for 10 år.

Juridiske og planmæssige forhold

I sagen fra Byrådets behandling af en udvidet afviklingsperiode for Mammen Friskole fra den 26. september 2012, fremgår det under afsnittet: Forvaltningens kommentarer:

”at der i de seneste tilfælde, hvor en friskole har etableret sig og købt bygningerne (Bjerregrav, Skjern og Vammen Friskoler) har praksis være, at ejendommene afregnes kontakt, dvs. uden kommunale lån som finansiering. At forlænge afdragsperioden for Mammen Friskole vil derfor indebære en anderledes praksis end den Viborg Kommune hidtil har benyttet over for friskolerne. Det vurderes, at der lovgivningsmæssigt kan ydes rente-/afdragsfrihed for kommunale lån til etablering af en friskole. Rentefrihed betragtes i den forbindelse som et anlægstilskud. Friskoleloven vurderes ikke at give mulighed for kommunale driftstilskud.”

Sagen er vedlagt som bilag nr. 3.

Bilag

Låneaftale - Vejrumbro Fri - Vejrumbro-Friskole_Lån.pdf

Henvendelse fra Vejrumbro Fri om afdragsordning

Byrådets behandling den 26. september 2012 af ansøgning fra Mammen Friskole

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 4: Etablering af vandsamarbejde til beskyttelse af grundvand og drikkevand i Viborg Kommune

19/44083

Resume

Der er et stadigt stigende behov for at beskytte og sikre rent drikkevand, hvilket blandt andet kan sikres gennem etablering af et vandsamarbejde.

Klima- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om der skal etableres et vandsamarbejde i Viborg Kommune. Forvaltningen anbefaler, at der etableres vandsamarbejde som beskrevet i model 3.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der etableres et vandsamarbejde i Viborg Kommune med virkning fra den 1. januar 2025,
2. at udvalget træffer beslutning om model for vandsamarbejdet, hvor forvaltningen anbefaler model 3,
3. at Viborg Kommune har til hensigt at stille vilkår i vedtægterne for et fremtidigt vandsamarbejde, om at vandværker, som har haft udgifter til grundvandsbeskyttelse, før vandsamarbejdet blev etableret, kan kompenseres økonomisk,
4. at vandsamarbejdet påbydes alle almene vandværker i Viborg Kommune efter Vandforsyningslovens § 48.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 23-01-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der etableres et vandsamarbejde i Viborg Kommune med virkning fra den 1. januar 2025,
2. at vandsamarbejdet etableres jf. model 3,
3. at Viborg Kommune har til hensigt at stille vilkår i vedtægterne for et fremtidigt vandsamarbejde, om at vandværker, som har haft udgifter til grundvandsbeskyttelse, før vandsamarbejdet blev etableret, kan kompenseres økonomisk,
4. at vandsamarbejdet påbydes alle almene vandværker i Viborg Kommune efter Vandforsyningslovens § 48.

Kurt Mosgaard (V) og Lars Mogensen (V) stemmer imod beslutningen og ønsker, at model 2 og 3 sendes i høring.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Ulrik Wilbek (V), Kim Dongsgaard (V) og Kurt Mosgaard (V) stemmer imod, idet de ønsker, at model 2 og 3 sendes i høring.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

På mødet i Klima- og Miljøudvalget den 24. oktober 2023 ([link til sag nr. 7 i Klima- og Miljøudvalget den 24. oktober 2023](#)) gennemgik forvaltningen på et temamøde oplæg til modeller for et fremtidigt vandsamarbejde.

På mødet i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 15. juni 2022 ([link til sag nr. 8 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 15. juni 2022](#)) besluttede udvalget, at:

Sagen sendes tilbage til Klima- og Miljøudvalget med henblik på afdækning af alternative modeller.

På møde i Klima- og Miljøudvalget den 2. juni 2022 ([link til sag nr. 11 i Klima- og Miljøudvalget den 2. juni 2022](#)) besluttede udvalget, at:

Der etableres et vandsamarbejde, som omfatter alle almene vandværker i Viborg Kommune med virkning fra 2023 til 2032.

Inddragelse og høring

Modeller for vandsamarbejder er præsenteret for vandværkerne i Viborg Kommune på møde med Klima- og Miljøudvalget den 23. august 2023. Grundvandsforum er præsenteret for modellerne den 8. november 2023, hvilket ikke gav anledning til yderligere nye bemærkninger.

Der er gennemført to høringer af vandværker angående vandsamarbejde. Første gang den 26. marts 2020 ([link til sag nr. 10 i Klima- og Miljøudvalget den 26. marts 2020](#)) og igen den 26. april 2022 ([link til sag nr. 15 i Klima- og Miljøudvalget den 26. april 2022](#)).

I forbindelse med de to høringer har der overvejende været opbakning til et vandsamarbejde, men flere vandværker har også ytret deres skepsis. Alle høringssvar fremgår af bilag 1.

Energi Viborg Vand A/S har i forbindelse med de tidligere høringer været skeptiske over for et vandsamarbejde, der dækker hele kommunen. Det begrundes blandt andet med, at Energi Viborg Vand A/S er længere fremme ift. beskyttelsen af grundvandet sammenlignet med de øvrige vandværker i kommunen, og at Energi Viborg Vand A/S har en ambitiøs strategi omkring grundvandsbeskyttelse. Energi Viborg Vand A/S har som følge heraf efterspurgt kompensation for allerede investerede midler til grundvandsbeskyttelse. Der er tidligere indhentet juridisk vurdering, der bekræfter, at der i et vandsamarbejde kan kompenseres for allerede gennemført beskyttelse.

Da der tidligere er gennemført to høringer samt afholdt møde med vandværkerne, er det forvaltningens vurdering, at der ikke er behov for yderligere høringer og/eller møder for vandværkerne.

Beskrivelse

Formål

Formålet med vandsamarbejdet er at fremme vandforsyningsprojekter af fælles interesse for de almene vandværker/vandforsyninger i Viborg Kommune samt medfinansiere de til enhver tid vedtagne indsatser til beskyttelse af drikkevandressourcerne i Viborg Kommune. Beskyttelsen kan omfatte indsatsområder (IO), boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), beskyttelse ved overvågning samt etablering af grundvandsparker (kort med grundvandsparker ses i bilag 2).

Forvaltningen anbefaler, at vandsamarbejder etableres som beskrevet i model 3. Derudover er udarbejdet alternative modeller, som også kan tænkes kombineret.

For alle modeller gælder, at forvaltningen vil bidrage til at opsøge fonde samt eventuelle statslige midler til grundvandsbeskyttelse. Derudover vil forvaltningen sikre, at synergier i forhold til kommunens øvrige opgave udnyttes bedst muligt.

Model 1 – Central

Et påbudt vandsamarbejde gældende for alle almene vandværker i Viborg Kommune, bestående af én bestyrelse sammensat af udvalgte medlemmer fra de enkelte vandværker. Energi Viborg Vand A/S vil have en fast plads i bestyrelsen. Forvaltningen deltager i bestyrelsesmøde med henblik på faglig sparring i forhold til kommunens vandforsyningsplan, indsatsplaner osv.

Midler til grundvandsbeskyttelse opkræves som et ens beløb pr. kubikmeter faktureret vand. Opkrævningen sker centralt og kan varetages af Energi Viborg A/S.

Opspærede midler kan formidles og anvendes i hele kommunen. Det er bestyrelsen, som prioriterer beskyttelsesindsatserne i kommunen.

Model 2 – Decentral

Et påbudt vandsamarbejde gældende for alle almene vandværker i Viborg Kommune, bestående af en lokal bestyrelse for hvert af de seks superforsyningsområder (kort over superforsyningsområder ses i bilag 3).

Midler til grundvandsbeskyttelse opkræves lokalt som et ens beløb pr. kubikmeter faktureret vand.

Opsparede midler kan formidles og anvendes i superforsyningsområdet. Det er de lokale bestyrelser, der prioriterer beskyttelsesindsatsen i deres superforsyningsområde.

Model 3 – Kombi

Et påbudt vandsamarbejde gældende for alle almene vandværker i Viborg Kommune, bestående af en lokal bestyrelse for hvert af de seks superforsyningsområder samt et fælles koordinationsforum. Forummet skal blandt andet sikre fremdrift i forhold til drikkevandsbeskyttelsen samt komme med anbefalinger til prioritering af beskyttelsesindsatsen. Energi Viborg Vand A/S vil have en fast plads i koordinationsforummet. Forvaltningen deltager i koordinationsforummet med henblik på faglig sparring i forhold til kommunens vandforsyningsplan, indsatsplaner osv.

Midler til grundvandsbeskyttelse opkræves som et ens beløb pr. kubikmeter faktureret vand. Opkrævningen sker centralt og kan varetages af Energi Viborg A/S.

Opsparede midler kan formidles og anvendes lokalt i superforsyningsområdet. Det er de lokale bestyrelser, der prioriterer beskyttelsesindsatsen i deres superforsyningsområde.

Yderligere beskrivelse af model 3 fremgår af bilag 4.

Model 4 – Status quo

Der etableres ikke et påbudt vandsamarbejde. Vandværkerne kan indgå i frivilligt vandsamarbejde med nærliggende vandværker.

Midler til grundvandsbeskyttelse opkræves af de enkelte vandværker. De enkelte vandværker tager selv stilling til, hvordan og hvor meget der skal opkræves.

Vandværkerne beslutter selv, hvordan de vil prioritere beskyttelsesindsatsen i deres forsyningsområde.

Fordele og ulemper ved de 4 modellerne er beskrevet i bilag 5.

Finansiering

Vandsamarbejdet vil være en forening, hvor de opsparede midler tilhører medlemmerne (vandværkerne). Det vil være bestyrelsen (central eller lokal) for vandsamarbejdet, som beslutter rækkefølgen af grundvandsbeskyttelsen, samt hvilke områder der skal beskyttes først.

Forvaltningen lægger op til, at alle vandværker og deres forbrugere betaler en ens pris til vandsamarbejdet via et fast beløb pr. faktureret kubikmeter vand. Dog kan der differentieres imellem almindelige forbrugere og storforbrugere, som beskrevet på mødet i Klima- og Miljøudvalget den 17. september 2020 i bilag 6-8 ([link til sag nr. 15 i Klima- og Miljøudvalget den 17. september 2020](#)). På længere sigt kan beløbet til vandsamarbejdet/bestyrelsen (central eller lokal) tilpasses i overensstemmelse med indsatsbehovet.

Udover takstfinansiering over vandprisen vil der være mulighed for at inddrage ekstern finansiering via fonde til eksempelvis skovrejsning samt tiltrække virksomheder, selskaber og Staten til at investere i Viborg Kommune til gavn for grundvandsbeskyttelsen og borgerne i kommunen.

I forhold til kompensation for allerede afholdte udgifter til grundvandsbeskyttelse skal det fremgå af vilkårene for vandsamarbejdet, at et vandværk kan modregne dokumenterede udgifter, som vandværket har investeret i grundvandsbeskyttelse, før vandsamarbejdet blev etableret. Forudsætningen er, at vandværkets indsats til grundvandsbeskyttelse vurderes fagligt relevant af vandsamarbejdet

Forvaltningens anbefaling

Forvaltningen er stort set i mål med indsatsplaner til beskyttelse af grundvandet for kommunes almene vandforsyninger, men det er ikke lykkedes at gennemføre den tilstrækkelige beskyttelse af grundvandet på grund af manglende finansiering. Kommunens vandforsyningsplan og indsatsplaner beskriver, hvordan og med hvilke midler vandressourcerne forvaltes og beskyttes. Det er forvaltningens vurdering, at et vandsamarbejde via model 3 vil sikre, at finansieringen af grundvandsbeskyttelsen kommer på plads.

Det er yderligere forvaltningens vurdering, at grundvand og drikkevandsressourcen beskyttes bedst og mest effektivt via et tæt samarbejde imellem vandværkerne og kommunen. Forvaltningen kan bidrage med faglig viden og koordinering i forhold til anden planlægning, således at en højere grad af multifunktionel arealudnyttelse sikres. Det er forvaltningens vurdering, at model 3 vil give de bedste muligheder for koordinering og tæt samarbejde mellem vandværker og kommune.

I dag beskyttes grundvandet kun i og omkring de største forsyninger, mens beskyttelsen forsømmes i de andre områder af kommunen. Dette er ikke bæredygtigt, da gode og højt ydende grundvandsmagasiner afskrives på grund af en dårlig beskyttelsesindsats. Hver tredje drikkevandsboring i Viborg Kommune indeholder i dag pesticider eller nedbrydningsprodukter fra pesticider, og udviklingen viser til stadighed flere fund i vandanalyser. Det er forvaltningens vurdering, at model 4 ikke vil sikre, at der afsættes tilstrækkeligt med midler til grundvandsbeskyttelse, så den nuværende udvikling kan vendes.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Vandsamarbejde for de almene vandværker i Viborg Kommune kan etableres med virkning fra 1. juli 2024, hvor bestyrelser senest skal være etableret. Indbetalingerne til vandsamarbejdet via takstfinansieringen kan dog først ske pr. 1. januar 2025.

Såfremt det besluttet at etablere et vandsamarbejde i Viborg Kommune, vil alle almene vandværker med indvinding i Viborg Kommune efterfølgende blive påbudt at deltage i vandsamarbejdet. Påbuddet meddeles i henhold til vandforsyningslovens § 48.

Det er vandsamarbejdet, som i øvrigt fastlægger og beslutter det konkrete indhold i vandsamarbejdet.

Klima- og Miljøudvalget vil løbende blive orienteret om og involveret i den kommende proces.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Af vandforsyningslovens § 48, stk. 1, fremgår, at hvis det skønnes nødvendigt for at sikre en planmæssig udbygning af vandforsyningen og en hensigtsmæssig anvendelse, kortlægning, overvågning og beskyttelse af de eksisterende vandforekomster til drikkevandsforsyning, kan kommunalbestyrelsen efter forhandling med de berørte almene vandforsyninger påbyde samarbejde mellem almene vandforsyninger i kommunen.

Bilag

Alle indkomne høringssvar med forvaltningens bemærkninger fra høringen den 17. september 2020 samt den 2. juni 2022

Kort over potentielle Grundvandsparker i Viborg Kommune

Kort over Superforsyningsområder

Beskrivelse af Kombimodel/Model 3 for vandsamarbejde

Fordele og ulemper ved de 4 modeller

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 5: Endelig vedtagelse af Tillæg nr. 51 til Spildevandsplan 2019 (Vesterbrogade, Viborg)

23/26784

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal behandle endeligt forslag til Tillæg nr. 51 til Spildevandsplan 2019 (Vesterbrogade, Viborg).

Tillægget danner grundlag for fornyelse af kloakken i og omkring Vesterbrogade i Viborg, med ny separatkloak.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 51 til Spildevandsplan 2019 godkendes som forelagt.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 23-01-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at Tillæg nr. 51 til Spildevandsplan 2019 godkendes som forelagt, og

2. at Energi Viborg Vand A/S udarbejder kommunikationsplan, inden kloakprojektet igangsættes, som skal sikre, at alle interessenter er informeret om projektet og de afledte konsekvenser. Kommunikationsplanen skal sendes til Viborg Kommune til orientering.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra 9. november 2023 til den 4. januar 2024. Der er ikke modtaget høringsvar i høringsperioden.

Beskrivelse

Tillæg nr. 51 til Spildevandsplan 2019 (Vesterbrogade, Viborg) danner grundlag for fornyelse af kloakken på Vesterbrogade, Ramsvej, Rams Tværsvej, Broparken, Boyesgade, Sct. Mathias Gade og Dalbergsgade i Viborg. Tillægget omfatter også p-pladser. Kloakfornyelsen sker ved separatkloakering, fordi den eksisterende kloak trænger til at blive renoveret, og der er brug for større ledningskapacitet til regnvandet. Separatkloakeringen vil ske ved, at regnvand fra hele planområdet udledes til Søndersø via sØnæs.

Kloakseparering forbereder at fælleskloakken nord for Vesterbrogade mellem Chr. Erichsøns Vej og Gothersgade kan separatkloakeres på et senere tidspunkt.

Spildevandet fra kloakområdet skal fortsat ledes til rensning på Viborg Centralrenseanlæg. Det meste af den eksisterende fælleskloak genbruges som spildevandskloak. Der skal dog laves mindre reparationer på ledningen i Vesterbrogade. I Ramsvej bliver spildevandsledningen fornyet mellem Vesterbrogade og Rams Tværsvej. I Vesterbrogade, Dalbergsgade og Ramsvej, anlægges en ny regnvandsledning.

Oversigtskort med afgrænsning af de planlagte kloakområde samt placering af ledninger, fremgår af bilag 1.

Tillægget med tilhørende kortbilag er udarbejdet i kommunens digitale planportal og kan hentes via følgende link: [Tillæg nr. 51 til Spildevandsplan 2019 \(Vesterbrogade, Viborg\)](#)

Tillæggets tekstdel fremgår desuden af bilag 2.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at omlægning fra fælles- til separatkloak af det planlagte kloakopland er i overensstemmelse med spildevandsplanens retningslinjer og målsætningen om central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand.

Miljøvurdering

Forvaltning har gennemført en screening af planforslaget for, om der skal udarbejdes en miljøvurdering efter love om miljøvurdering af planer og programmer. Screeningen konkluderer, at der ikke er væsentlige negative indvirkninger på miljøet forbundet med gennemførelse af planforslaget, og at der derfor ikke skal udarbejdes en miljøvurdering. Screeningen er vedlagt planforslaget i den digitale planportal.

Afgørelsen om ikke at gennemføre miljøvurdering er offentliggjort i forbindelse med høringen af planforslaget. Der kan klages over screeningsafgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, for så vidt angår retlige spørgsmål. Der er ikke modtaget klager over afgørelsen.

Økonomi

Udgifter til etablering, omlægning, drift og vedligeholdelse af offentlige spildevandsanlæg afholdes af Energi Viborg Vand A/S.

Udgifter til etablering, omlægning, drift og vedligeholdelse af interne kloakanlæg afholdes af grundejer. Nye ejendomme vil skulle betale tilslutningsbidrag ved tilslutning.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Anlægsarbejdet ønskes udført i 2024.

Grundejer anbefales at omlægge intern kloak snarest muligt, efter anlægsarbejdet på hovedkloakken er afsluttet. Tidsfrister for omlægning af kloak på egen grund følger retningslinjerne i ”Spildevandsplan 2019”

Fristen for separering på egen grund sættes som udgangspunkt til senest tre måneder, efter der er ført kloak frem til matrikelgrænsen. Såfremt separering ikke er gennemført inden for den fastsatte frist, vil kommunen meddele påbud om separering af kloakken. Uanset overstående frister er berørte grundejere dog sikret minimum 24 måneder fra vedtaget spildevandsplan til endelig frist for omlægning af kloak på egen grund.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Tillæg nr. 51 til Spildevandsplan 2019 (Vesterbrogade, Viborg)

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 6: Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg vedtaget i Tillæg nr. 51 til Spildevandsplan 2019 (Vesterbrogade, Viborg)

24/159

Resume

Byrådet anmodes om at træffe principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i Tillæg nr. 51 til Spildevandsplan 2019.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 51 til Spildevandsplan 2019 (Vesterbrogade, Viborg), hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 23-01-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at det tilkendegives, at Viborg Kommune agter at ekspropriere udpegede arealer og/eller rettigheder til spildevandsanlæg vedtaget i Tillæg nr. 51 til Spildevandsplan 2019 (Vesterbrogade, Viborg), hvis der ikke kan indgås frivillig aftale med berørte grundejere.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Tillæg nr. 51 til Spildevadsplan 2019 (Vesterbrogade, Viborg) danner grundlag for fornyelse af kloakken på Vesterbrogade, Ramsvej, Rams Tværvvej, Broparken, Boyesgade, Sct. Mathias Gade og Dalbergsgade i Viborg. Tillægget omfatter også p-pladser. Kloakfornyelsen sker ved separatkloakering, fordi den eksisterende kloak trænger til at blive renoveret, og der er brug for større ledningskapacitet til regnvandet. Separatkloakeringen vil ske, ved at regnvand fra hele planområdet udledes til Søndersø via sØnæs.

For at realisere planlagte spildevandsanlæg er det en forudsætning, at arealer og/eller rettigheder til de anlæg, der er beskrevet i tillægget, kan erhverves.

Som udgangspunkt ønskes de nødvendige arealer og øvrige rettigheder over fast ejendom erhvervet gennem frivillige aftaler med de berørte grundejere. Det er i den forbindelse en forudsætning for skattefrihed for grundejeren, at aftale kan indgås på ekspropriationslignende vilkår.

Følgende betingelser for at opnå skattefrihed skal være opfyldt på aftaletidspunktet:

- Der skal være hjemmel til at ekspropriere, hvilket er opfyldt, når spildevandsanlægget er optaget i vedtaget spildevandsplan
- Det skal kunne forventes, at aftalens indhold vil blive gennemtvunget ved en kommunal ekspropriation, hvis en frivillig aftale ikke indgås

Udover endelig vedtagelse af ovenstående tillæg til Spildevandsplan 2019 vil ovenstående være opfyldt, hvis byrådet træffer en principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlægsprojekter vedtaget i tillæggene.

Det drejer sig blandt andet om følgende:

- Etablering af spildevandsledninger
- Etablering af regnvandsledninger

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 7: Gennemførelse af Viborg Kommunes indsats efter Statens vand- og naturplanlægning i 2024 (bevillingssag)

23/31920

Resume

Kommunen gennemfører forundersøgelser og realiseringsprojekter inden for tilskudsordninger under den statslige vand- og naturplanlægning. Det omfatter vådområdeprojekter, lavbundsprojekter og vandløbsprojekter. Dertil kommer klima-lavbundsprojekter, som administreres efter en anden tilskudsordning.

Projekterne gennemføres inden for de bevillingsmæssige tilsagn, som Staten meddeler til de enkelte projekter. Via en rammebevilling afholder kommunen udgifterne, som efterfølgende refunderes af Staten.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 18.618.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2024” med rådighedsbeløb på 385.000 kr. i 2024, 1.369.000 kr. i 2025, 3.564.000 kr. i 2026, 12.000.000 kr. i 2027 og 1.300.000 kr. i 2028,
2. at udgiften på 18.618.000 kr. i årene 2024 til 2028 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på 243.000 kr. i 2024, 3.661.000 kr. i 2025, 6.203.000 kr. i 2026 og 8.511.000 kr. i 2027 på kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter - Ramme”,
3. at der gives en anlægsindtægtsbevilling på 18.618.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2023” med rådighedsbeløb på 506.000 kr. i 2026, 3.612.000 i 2027 og 14.500.000 kr. i 2028, og
4. at indtægten på 18.618.000 kr. i årene 2026 til 2029 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på 1.427.000 kr. i 2025, 280.000 kr. i 2026, 7.418.000 kr. i 2027 samt 9.493.000 kr. i 2028, som foreslås afsat i basisbudgettet for 2025-2028 på kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter - Ramme”.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 23-01-2024

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 18.618.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2024” med rådighedsbeløb på 385.000 kr. i 2024, 1.369.000 kr. i 2025, 3.564.000 kr. i 2026, 12.000.000 kr. i 2027 og 1.300.000 kr. i 2028,
2. at udgiften på 18.618.000 kr. i årene 2024 til 2028 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på 243.000 kr. i 2024, 3.661.000 kr. i 2025, 6.203.000 kr. i 2026 og 8.511.000 kr. i 2027 på kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter - Ramme”,
3. at der gives en anlægsindtægtsbevilling på 18.618.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2023” med rådighedsbeløb på 506.000 kr. i 2026, 3.612.000 i 2027 og 14.500.000 kr. i 2028, og
4. at indtægten på 18.618.000 kr. i årene 2026 til 2029 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på 1.427.000 kr. i 2025, 280.000 kr. i 2026, 7.418.000 kr. i 2027 samt 9.493.000 kr. i 2028, som foreslås afsat i basisbudgettet for 2025-2028 på kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter - Ramme”.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Klima- og Miljøudvalget.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Seneste bevilling er givet den 25. januar 2023. Her godkendte byrådet en indstilling fra Klima- og Miljøudvalget om at give en anlægsudgift – og anlægsindtægtsbevilling på 9.663.000 kr. for 2023 ([link til sag nr. 8 i byrådet den 25. januar 2023](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Byrådet har de seneste år frigivet anlægsbevillinger til gennemførelse af projekter med ophæng i Statens vandområdeplaner, Natura 2000-planer og lavbundsordninger. EU og Danmark har fastsat en række mål for natur og overfladevand samt klima, som kommunen gennem disse projekter skal understøtte opnåelsen af.

Projekterne udføres med faste procedurer og er altovervejende 100 % finansieret af EU og/eller Staten. Administrationsmodellen forudsætter dog, at kommunerne i første omgang betaler projektudgifterne, som efter projektafslutning søges refunderet. Bevillingerne er derfor både udgifts- og indtægtsbevillinger. Forvaltningens arbejde for at indfri EU's målsætninger for natur og overfladevand er afhængig af bevillingen.

Vandløbsprojekter

Kommunen skal undersøge og så vidt muligt gennemføre de vandløbsindsatser, som er udpeget til en indsats i de statslige vandområdeplaner.

Vådområdeprojekter

Den overordnede styring af proces for vådområdeprojekterne med bl.a. prioritering og igangsætning af projekterne foretages i hhv. Limfjordsrådet og Gudenåkomiteen i deres egenskab af vandoplandsstyregrupper.

Lavbundsprojekter

Kommunen udvælger og prioriterer selv indsatsen inden for kommunens grænser. Lavbundsprojekter administreres sammen med vådområdeprojekter efter retningslinjer i en fælles bekendtgørelse.

Ved lavbundsprojekter og vådområdeprojekter er der mulighed for en jordfordeling, som håndteres og finansieres af Landbrugsstyrelsen. Denne udgift er dermed ikke en del af bevillingerne til kommunerne i disse projekter.

Klima-lavbundsprojekter

I 2021 blev der vedtaget en ny ordning for etablering af klima-lavbundsprojekter. Til forskel fra ”almindelige” lavbundsprojekter kan forvaltningen nøjes med at lave en ansøgning om finansiering. Ansøgningen skal i denne ordning indeholde udgifter for det samlede projekt. Der gives tilsagn om tilskud til de indledende undersøgelser af dels de natur- og miljømæssige forhold og dels de ejendomsmæssige forhold i projektet.

Samtidig gives der tilsagn om tilskud til etablering af projektet. Denne del af tilsagnet aktiveres dog kun, hvis projektet efter de indledende undersøgelser viser sig realiserbart. Der er ikke mulighed for en jordfordeling. Anlægsbevillingen, der søges frigivet, skal alene finansiere udlæg til forundersøgelsen for klimalavbundsprojekter. I forbindelse med realisering ansøges om yderligere midler til finansiering af udlæg til bl.a. erstatning til lodsejere. Der bliver åbnet for nye ansøgninger til klimalavbundsprojekter i 2024.

Af tabellen nedenfor fremgår det afsatte budget på investeringsoversigten for 2024-2029 (tabel 1).

	2024	2025	2026	2027-29	I alt
Investeringsoversigt 2024-2029:					
Statsligt finansierede vand- og naturprojekter	243.000	3.661.000	6.203.000	8.800.000	18.907.000

– Ramme (udgifter)

Statsligt finansierede vand- og naturprojekter	-1.427.000	-280.000	-7.418.000	-9.125.000
--	------------	----------	------------	------------

– Ramme (indtægter)

Rådighedsbeløb til bevilling:

Udgifter	385.000	1.369.000	3.564.000	13.300.000	18.618.000
Indtægter	0	0	-506.000	-18.112.000	-18.618.000

Tabel 1: Investeringsoversigt 2024-2029 viser de budgetterede anlægsudgifter og -indtægter, jf. anlægsbudget 2024. Rådighedsbeløb til bevilling er udgifter til og indtægter fra kendte forundersøgelser og realiseringsprojekter i 2024-2029.

Rammebevillingen for 2024

Forvaltningen har lavet et kvalificeret bud på de projekter, som forventes at indgå i rammebevillingen for 2024. Mindre justeringer i projektporteføljen for rammebevillingen kan forekomme.

Vandløbsprojekter

Strøsand bæk, Vandløb Over Torp og Gårdsdal bæk.
Kølvrå bæk, Agerbæk, Lånnum bæk, Trudskov bæk, Harrestruplund Grøft.
Vintmølle bæk, Nørreå, Vallerbæk.
Afløb Ormstrup Sø, Kettinghøj bæk, Gullev bæk.

Vådområdeprojekter

Lavbundsprojekter

Simsted Å Sønder Borup – tilsagn til forundersøgelse ansøgt
Simsted Å Fjord – Tilsagn til forundersøgelse ansøgt

Ansøgninger i 2024

Loldrup – Ansøgning om tilsagn til realisering
Skals Å syd for Bjerregrav – Ansøgning om tilsagn til realisering

Det er forvaltningens forventning, at de nævnte ansøgninger imødekommes.

Der er flere realiseringer af lavbundsprojekter på vej, og det forventes, at den økonomiske ramme for 2025 skal udvides.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Projekterne forventes gennemført i perioden 2024–2029. For nogle projekter kan det evt. blive nødvendigt at forlænge projektperioden yderligere.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Når et vandplanprojekt har opnået tilsagn om tilskud til realisering, kan projektet som udgangspunkt gennemføres med fuld økonomisk kompensation til kommunen. Undtaget er budgetoverskridelser, udgifter der ikke dækkes af tilsagnet, og projekter, der må opgives undervejs.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 8: Velkomstcenter - godkendelse af udbud i storentrepriser

23/6777

Resume

I forbindelse med ombygningen af det Gamle Rådhus til Velkomstcenter for Hærvejen og Domkirke kvarteret lægges der op til politisk beslutning om, at arbejdet af hensyn til opgavens størrelse og kompleksitet kan udbydes i storentrepriser fremfor fagentrepriser, som beskrevet i Administrationsgrundlaget for udbud – tidligere Indkøbs- og Udbudspolitik.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at projektet udbydes i storentrepriser.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 23-01-2024

Kultur- og Fritidsudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at indstillingen i sagen godkendes, idet baggrund for valg af entreprisemodel belyses nærmere til sagens behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Der er efter dagsordenens udsendelse, udsendt et notat fra forvaltningen vedr. enterpriseformer. Notatet vedlægges sagen som nyt bilag 1.

Indstillingen fra Kultur- og Fritidsudvalget blev herefter godkendt.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Der har i flere år været arbejdet på at etablere et Velkomstcenter i Domkirkevarteret. Velkomstcentret skal understøtte Hærvejsprojektet samt varetage publikumsfunktioner i Domkirkevarteret - herunder formidling, billetsalg til museerne, museumsshop, caféfunktion og god tilgængelighed til alt.

Viborg Kommune har af Nordea Fonden fået støtte til etablering af et Velkomstcenter. Herudover er der afsat penge i Viborg Kommunes budget, således bygningen også kan rumme yderligere funktioner såsom særudstillingslokaler, møderum samt evt. et lærings- og formidlingsmiljø.

Projektet er optaget i anlægsbudgettet 2024-2027, og kan ses i investeringsoversigten som ”Velkomstcenter mv. i Det gl. rådhus”: [Anlægsbudget 2024-2027](#)

Inddragelse og høring

I løbet af det sidste års tid har en styregruppe med deltagere fra både Viborg Museum, Skovgaardsmuseet og Viborg Kommune udarbejdet et idéoplæg til, hvorledes det gamle rådhus kan transformeres til et nyt velkomstcenter. I den videre proces med udarbejdelse af en dispositionsplan, skal de kommende brugere af huset endnu engang inddrages. Dispositionsplanforslaget bliver senere forelagt udvalget.

Beskrivelse

Projektet med ombygning af det gamle rådhus til Velkomstcenter for Hærvejen og Domkirkevarteret er nu så langt, at det skal sendes i rådgiverudbud. I forbindelse med udsendelsen, skal det afklares, hvilken udbudsform projektet skal projekteres til.

Renovering af den historiske bygning er kompliceret, så det er en fordel med færre entreprenører. I storentrepriser kan der opnås en større grad af samarbejde mellem entreprenørerne om implementering af de rigtige løsninger.

Projektet med Velkomstcenter for Domkirke kvarteret har en størrelse og kompleksitet som betyder, at der ved udbud i fagentrepriser er en stor økonomisk omkostning forbundet med risikoen for konkurs ved en enkelt entreprenør, hvor byggeriet derfor standses i en kortere eller længere periode. Dette har blandt andet været tilfældet for byggeriet på Lysningen og Skals Børnehus og Skole.

Grænsefladebeskrivelserne mellem de enkelte fagentrepriser er mere omfattende jo flere entreprenører, der deltager i et byggeprojekt. Særligt på store byggerier er der en meget stor omkostning forbundet med koordinering og håndtering af ansvar på tværs af entrepriser. Dette vil reduceres ved udbud i store repriser, samtidig med at risikoen for tvister mellem entreprenørerne minimeres.

Forvaltningen anbefaler på den baggrund, at Velkomstcentret udbydes i 3-5 store repriser fremfor flere mindre fagentrepriser. Det er forvaltningens erfaring, at dette ikke afholder mindre entreprenører i at byde ind på opgaverne, da de ofte deltager som underentrepriser i de enkelte store repriser.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Projektet sendes i rådgiverudbud i februar 2024 og herefter udarbejdes først en dispositionsplan for hele bygningen. Herefter udføres projektering og projektet sendes i udbud i efteråret 2025. Projektet forventes at stå færdigt ultimo 2026.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Beslutningen vil medføre en fravigelse fra Viborg Kommunes administrationsgrundlag, men er i fuld overensstemmelse med national og europæisk lovgivning for udbud af anlægsopgaver.

Bilag

Notat vedr. entrepriseformer - fordele og ulemper (bilaget blev eftersendt inden Økonomi- og Erhvervsudvalgsmødet)

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 9: Godkendelse af program for områdefornyelse i Løgstrup med tilhørende finansieringsplan

23/14864

Resume

Inden Social-, Bolig- og Ældreministeriet meddeler endeligt tilsagn af den reservede støtte til områdefornyelse, skal der indsendes et program samt Landdistriktsudvalgets beslutning om at gennemføre programmet.

Indstilling

Direktøren for Børn & Unge foreslår, at Landdistriktsudvalget indstiller til byrådet,

1. at programmet for områdefornyelsen i Løgstrup med tilhørende finansieringsplan godkendes, og
2. at program og finansieringsplan sendes til Social-, Bolig og Ældreministeriet med anmodning om endelig godkendelse og endeligt tilsagn om statsstøtte.

Beslutning i Landdistriktsudvalget den 25-01-2024

Landdistriktsudvalget indstiller til byrådet, at

1. at programmet for områdefornyelsen i Løgstrup med tilhørende finansieringsplan godkendes, og
2. at program og finansieringsplan sendes til Social-, Bolig og Ældreministeriet med anmodning om endelig godkendelse og endeligt tilsagn om statsstøtte.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Landdistriktsudvalget.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Landdistriktsudvalget godkendte ved sit møde d. 23. februar 2023 ([link til sag nr. 3 i Landdistriktsudvalget den 23. februar 2023](#)) ansøgning om reservation af statslig støtte til områdefornyelse i Løgstrup. På baggrund af ansøgningen har ministeriet meddelt reservation af det ansøgte støttebeløb på 2.619.000 kr. Projektets samlede budget er på 5.500.000 kr. under forudsætning af kommunens egenfinansiering på 2.881.000 kr.

Inddragelse og høring

På baggrund af ministeriets meddelte reservation af statsstøtte er der i tæt samarbejde med borgerne i Løgstrup og en lokalforankret følgegruppe udarbejdet et program for gennemførelse af områdefornyelse i Løgstrup. Programmet, der er vedlagt bilag 1, er præsenteret for borgerne i Løgstrup ved et stort borgermøde den 28. november 2023 og anbefales af følgegruppen for områdefornyelsen i Løgstrup.

Beskrivelse

Områdefornyelsen i Løgstrup er resultatet af et borgerdrevet initiativ, hvor en gruppe borgere er gået sammen om at skabe den ønskede udvikling for Løgstrup. Områdefornyelsen i Løgstrup bygger videre på det fundament, der allerede er etableret i Løgstrup igennem udarbejdelsen af den lokale udviklingsplan. Områdefornyelsen skal bidrage til et stærkere fællesskab for nuværende borgere, samt gøre Løgstrup mere attraktiv for nye tilflyttere. Der er blevet arbejdet på at skabe en rød tråd på tværs af projekter og indsatser.

Programmet indeholder 6 forskellige projekter og indsatser:

1. En samlet bymidte
2. Byparken
3. Mere biodiversitet i Løgstrup
4. Et sted til vores unge
5. Fællessti langs Hovedgaden
6. Belysning i Multiparken

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

I forbindelse med at ministeriet godkender programmet, bliver der krav om, at områdefornyelsen skal gennemføres inden for en 5-årig periode.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Gennemførelsen af visse initiativer kræver godkendelse fra lodsejere. Endvidere vil flere af de forventede projekter kræve, at der udarbejdes borgerkontrakter i forhold til fremtidig drift og vedligehold.

Endelig vil der for visse initiativer være nødvendigt med afklaring af juridiske, planmæssige og myndighedsgodkendelser.

Bilag

Program_Løgstrup_Komprimeret.pdf

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 10: Revidering af driftsoverenskomst med Viborg Krisecenter

23/31941

Resume

Viborg Krisecenter er en selvejende institution, der tilbyder støtte til voldsramte kvinder og deres eventuelle børn, som Viborg Kommune indgår driftsoverenskomst med. Den seneste driftsoverenskomst blev indgået i 2019. I sagen præsenteres Social- og Sundhedsudvalget for en revideret driftsoverenskomst, hvor det foreslås, at kompetencen til ansættelse af den daglige leder på Viborg Krisecenter delegeres fra byrådet til bestyrelsen for den selvejende institution, Viborg Krisecenter.

Indstilling

Direktøren for Social, Sundhed & Omsorg foreslår, at Social- og Sundhedsudvalget indstiller til byrådet,

1. at den reviderede driftsoverenskomst mellem Viborg Kommune og Viborg Krisecenter godkendes, og
2. at byrådet delegerer stillingtagen til eventuelt fremtidige ændringer af driftsoverenskomsten med Viborg Krisecenter til Social- og Sundhedsudvalget.

Beslutning i Social- og Sundhedsudvalget den 25-01-2024

Social- og Sundhedsudvalget indstiller til byrådet,

1. at den reviderede driftsoverenskomst mellem Viborg Kommune og Viborg Krisecenter godkendes, og
2. at byrådet delegerer stillingtagen til eventuelt fremtidige ændringer af driftsoverenskomsten med Viborg Krisecenter til Social- og Sundhedsudvalget.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Social- og Sundhedsudvalget.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Social- og Sundhedsudvalget godkendte senest driftsoverenskomsten mellem Viborg Kommune og Viborg Krisecenter på udvalgsrådet den 29. maj 2019 ([Link til sag nr. 5 på mødet i Social- og Sundhedsudvalget den 29. maj 2019](#))

Viborg Byråd godkendte senest driftsoverenskomsten mellem Viborg Kommune og Viborg Krisecenter på byrådsmødet den 26. juni 2019 ([Link til sag nr. 12 på byrådsmødet den 26. juni 2019](#))

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Viborg Krisecenter er en selvejende institution, der tilbyder voldsramte kvinder og deres eventuelle børn midlertidig bolig, hjælp til selvhjælp samt støtte i en reetableringsperiode.

Viborg Kommune indgår driftsoverenskomst med Viborg Krisecenter, og den seneste driftsoverenskomst blev indgået i 2019. Det fremgår af den gældende driftsoverenskomst mellem Viborg Kommune og Viborg Krisecenter, at ansættelse af lederen af Viborg Krisecenter sker under forbehold for byrådets godkendelse. Forvaltningen foreslår, at kompetencen til ansættelse af den daglige leder delegeres til bestyrelsen af den selvejende institution, Viborg Krisecenter, og driftsoverenskomsten revideres på baggrund heraf. Dette i lighed med driftsoverenskomster med selvejende institutioner på daginstitutionsområdet.

Idet driftsoverenskomsten sidst er opdateret i 2019, er der ligeledes foretaget opdateringer, således driftsoverenskomsten afspejler den eksisterende praksis for Viborg Krisecenter.

Den gældende driftsoverenskomst for Viborg Krisecenter samt den reviderede driftsoverenskomst vedlægges som bilag.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Gældende driftsoverenskomst mellem Viborg Kommune og Viborg Krisecenter

Udkast til revideret driftsoverenskomst mellem Viborg Kommune og Viborg Krisecenter

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 11: Forslag til lokalplan nr. 485 og kommuneplantillæg nr. 9 for et centerområde ved Dumpen (Fischers Tårn)

17/25627

Resume

Bach Gruppen har ansøgt om ny planlægning for projektet ”Fischers Tårn”, der består af en bebyggelse i op til 12 etager ved Dumpen i Viborg.

Der foreligger nu et udkast til forslag til lokalplan nr. 489 samt forslag til tillæg nr. 9 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport som foreslås sendt i offentlig høring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at forslag til lokalplan nr. 489 og tillæg nr. 9 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport vedtages med henblik på offentlig høring i 8 uger,

2. at der afholdes borgermøde onsdag den 13. marts 2024 kl. 17.00 – 19.00 på Viborg Rådhus, eller torsdag den 14. marts 2024 kl. 17.00 – 19.00 på Viborg Rådhus.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 24-01-2024

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at forslag til lokalplan nr. 489 og tillæg nr. 9 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport vedtages med henblik på offentlig høring i 8 uger, og

2. at der afholdes borgermøde onsdag den 13. marts 2024 kl. 17.00 – 19.00 på Viborg Rådhus.

Birthe Harrits (A) og Aksel Rosager Johansen (Ø) stemte imod beslutningen grundet byggeriets højde i bymidten, skygge i gårdmiljø, nedrivning af Dumpen 2, øget trafik samt manglende parkeringsmuligheder for handicap kassebiler.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Mette Nielsen (A) og Mads Panny (A) stemte imod beslutningen grundet byggeriets højde i bymidten, skygge i gårdmiljø, nedrivning af Dumpen 2, øget trafik samt manglende parkeringsmuligheder for handicap kassebiler.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 15. maj 2019 ([link til sag nr. 20 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 15. maj 2019](#)) at igangsætte fordebat (idéfase) og planlægning for et højhus ved Dumpen/Ll. Sct. Peders Stræde i Viborg. Det fremgik af sagsfremstillingen, at det ansøgte projekt skulle bearbejdes yderligere ud fra en række anbefalinger fra forvaltningen, for en bedre indpasning i området og så projektet i højere grad tilfører merværdi til området og dermed kan leve op til Viborg Kommunes Arkitekturpolitik.

Økonomi- og Erhvervsudvalget behandlede den 13. november 2019 ([link til sag nr. 9 i økonomi- og Erhvervsudvalget den 13. november 2019](#)) høringssvar fra idéfasen og besluttede, at planlægningen skulle fortsættes, idet der skal være særligt fokus på arkitektur, trafikafvikling og parkeringsnorm.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede den 18. januar 2023 ([link til sag nr. 9 i økonomi- og erhvervsudvalget den 18. januar 2023](#)) at planlægningen skulle fortsætte. Beslutningen blev truffet på baggrund af et projekt, som bygherre havde fået viderebearbejdet i dialog med forvaltningen, da projektet nu blev vurderet til at leve op til Viborg Kommunes Arkitekturpolitik.

Oversigtskort er i bilag 1. Ansøgningsmaterialet er i bilag 2.

Inddragelse og høring

Idéfase

Da projektet har en vigtig placering i Viborg og vil få en stor visuel og byrumsmæssig betydning i området, besluttede byrådet at indkalde idéer og forslag fra den 23. maj til den 6. juni 2019. Under idéfasen modtog kommunen 12 forslag og ideer, der primært omhandlede trafik og bebyggelsens omfang/udseende. Et indlæg kom fra en berørt myndighed – Stiftsovrigheden, som forvaltningen sidenhen har været i dialog med omkring projektet. Projektet er tilpasset ud fra denne dialog.

Økonomi- og Erhvervsudvalget behandlede den 13. november 2019 ([link til sag nr. 9 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 13. november 2019](#)) høringssvar fra idéfasen og besluttede, at planlægningen skulle fortsættes, idet der skulle være særligt fokus på arkitektur, trafikafvikling og parkeringsnorm.

Under idéfasen blev der afholdt borgermøde den 29. maj 2019. Debatten drejede sig hovedsageligt om trafik, parkering og bebyggelsens omfang og udseende.

Projektet, der blev præsenteret på borgermødet, er efterfølgende viderebearbejdet af bygherre i dialog med forvaltningen.

Beskrivelse

Bach Gruppen har ansøgt om ny planlægning for et projekt kaldet ”Fischers Tårn”, der består af en bebyggelse i op til 12 etager ved Dumpen i Viborg. Projektet er ikke i overensstemmelse med gældende planlægning, hvorfor nyt plangrundlag er nødvendigt.

Planforhold

Lokalplan

Området er omfattet af lokalplan nr. 111 for Fischerkarréen til center- og boligformål.

Lokalplanen giver hverken mulighed for at opføre et højhusbyggeri eller at opføre bebyggelse på det areal, der i dag henligger som et ubebygget grønt areal ud til rundkørslen.

Projektet er ikke i overensstemmelse med lokalplanen. Realisering af projektet kræver derfor, at der vedtages en ny lokalplan.

Forvaltningen har udarbejdet et udkast til forslag til lokalplan nr. 489 og forslag til tillæg nr. 9 til Kommuneplan 2017-2029, der er i bilag 3 og 4.

Udkast til den digitale version af udkast til lokalplanforslag er her:

[Link til udkast til forslag til lokalplan nr. 485.](#)

Udkast til den digitale version af udkast til kommuneplantillæg er her:

[Link til udkast til forslag til kommuneplantillæg nr. 9.](#)

Forslag til lokalplan nr. 489

Lokalplanforslaget giver mulighed for at etablere en bebyggelse i op til 12 etager inden for udlagte byggefeltet i lokalplanområdets sydlige del.

Bebyggelsen skal nederst bestå af en base med mulighed for detailhandel, erhverv mv. og oven på basen en tårnbebyggelse med boliger. Bebyggelsen placeres ovenpå en p-kælder, der er skjult af et foranliggende terræn – et bymæssigt forareal.

Herudover sikrer lokalplanen bevaring af bevaringsværdig bebyggelse på Dumpen 4, 6 og 8 samt giver mulighed for nedrivning af bevaringsværdig bebyggelse på Dumpen 2, der er nødvendigt for at muliggøre projektet.

Vejadgang til lokalplanområdet for boliger, kundeparkering mv. skal foregå fra Dumpen med højst én adgang. Al parkering skal etableres som fælles parkering i p-kælder under den nye bygning.

Vejadgang for varelevering til dagligvarebutik og lignende skal foregå adskilt fra anden trafik via ind- og udkørsel fra Ll. Sct. Peder Stræde.

Der udlægges et fælles opholdsareal på terræn i bebyggelsens gårdrum. Opholdsarealet skal anlægges med en blanding af beplantning og muligheder for ophold og aktiviteter (fx legeplads, drivhus, grillområde, siddemuligheder osv.).

Forslag til tillæg nr. 9 til Kommuneplan 2017-2029

Området er i Kommuneplan 2017-2029 udlagt til centerområde i VIBM.C1.02_T68 med Helhedsplan for Fischers Plads som særbestemmelse, hvor der inden for området gives mulighed for en bebyggelse i op til 13 etager. Projektet er dog ikke i overensstemmelse med kommuneplanen, og realisering af projektet vil derfor kræve, at der vedtages et tillæg til kommuneplanen, der ændrer følgende:

- Der gives mulighed for boliger inden for helhedsplanens byggefelt D med undtagelse af 1. etage i byggefeltet udlagt til 13 etagers bebyggelse. I det eksisterende rammeområde gives der kun mulighed for boliger i 5. til 13. etage inden for byggefelt D.
- Udlæg af nye byggemuligheder forenkles inden for byggefelt D, så den samlede byggemulighed for ny bebyggelse er 7.200 m². I det eksisterende rammeområde er byggemuligheden delt op i 3.200 m² til udvidelse af Sct. Mathias Centret og 4000 m² til øvrige anvendelser.

Med den endelige vedtagelse af planforslagene, vil lokalplanen være i overensstemmelse med Kommuneplan 2017-2029.

Arkitektur

Projektets arkitektur blev forud for igangsætning af planlægningen screenet ud fra Viborg Kommunes Arkitekturpolitik. Forvaltningen indstillede på den baggrund, at projektet blev tilpasset og viderebearbejdet på en række punkter, så det levede op til arkitekturpolitikken.

Det gjorde bygherre i dialog med forvaltningen, og forvaltningen vurderede derfor i forbindelse med igangsætning af planlægningen, at projektet nu lever op til arkitekturpolitikken.

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på den baggrund den 18. januar 2023 ([link til sag nr. 9 i økonomi- og erhvervsudvalget den 18. januar 2023](#)) at igangsætte planlægningen.

Udkast til lokalplan nr. 489 skal sikre, at kvaliteterne i projektet også fastholdes i lokalplanens bestemmelser. Udkast til lokalplanen har derfor været forelagt Viborg Kommunes Arkitekturråd. Arkitekturrådet vurderer, at projektets kvaliteter sikres med lokalplanen via følgende bestemmelser:

At den nye bebyggelse er afstemt byens skala og materialitet:

- Selve tårnet vil være synligt flere steder i Viborg og indgår i en dialog med byens øvrige tårne. For at nedbryde tårnets bygningsvolumen, og signalere at anvendelsen er beboelse, skal tårnet fremstå som sammensat af flere volumener (mindst tre) i forskellige højder, der placeres på den lavere base i 1-2 etager. Det centrale volumen mod syd skal være højest og udføres med taghældning på min. 12 grader, så der skabes sammenhæng til byens saddeltage. Det østlige volumen skal være lavest, så byggeriet trapper ned mod den historiske bykerne. Volumenerne skal indbyrdes forskydes, vinkles og drejes, så bygningen fremstår med forsider/facader fra alle sider.
- Facader skal fremstå i tegl (blank mur) i varme røde/rødbrune nuancer, for at skabe sammenhæng til eksisterende bebyggelse i området.
Teglfacaderne må i deres helhed ikke fremstå mørkere end facaden på den eksisterende bevaringsværdige bebyggelse på Dumpen 4, som den nye bebyggelse kan bygges sammen med. Der skal være mindre farvenuancer i teglstenene, så der samlet set bliver et farvespil i facaden.
Facader skal varieres og detaljeres og fremstå med murede detaljer i horisontale og/eller vertikale retninger i form af recesser (fordybninger), karnapper e. lign. samt afvekslende rytmer i vinduer/opdelinger.
- Ved ny bebyggelse skal der etableres mønstermurværk i 1. etage, så der skabes en sammenhæng til mønstermurværk ved eksisterende bebyggelse på Dumpen 4.

At den nye bebyggelse bidrager til byens liv:

- Hovedindgang(e) til bebyggelsen skal placeres mod Ll. Sct. Peder Stræde og/eller mod rundkørslen og skal integreres naturligt i forhold til det bymæssige forareal.
- I 1. etage skal der etableres vinduer svarende til mindst 40 % af facaden. Op til 50 % af disse vinduer kan delvis afskærmes via tegl, så der opstår en perforering af facaden, forudsat at der fortsat er visuel kontakt gennem facaden.
- Der skal etableres et bymæssigt forareal i lokalplanområdets sydlige del, der skal skabe en overgang fra niveauet for de omgivende veje/rundkørsel til bygningens 1. etage, der terrænmæssigt placeres højere.

Det bymæssige forareal skal udover trapper/ramper etableres med en kombination af beplantning og siddemuligheder, så det samlet set skaber et indbydende byrum mod de omkringliggende veje/rundkørsel.

Særlige forhold/bestemmelser

Bygherre har ikke fundet det muligt at finde plads til etablering af p-pladser for handicap kassebiler, da kassebiler kræver en væsentlig højere loftshøjde i en p-kælder end normalt.

Bygherres rådgiver vurderer, at det ikke er muligt i det konkrete projekt, da det enten vil kræve lange ramper for at komme længere ned under terræn, hvilket der ikke er plads til, eller vil kræve at hele byggeriet hæves, hvilket vil påvirke bygningens arkitektur negativt, da der så bliver en højere sokkel/mur langs byrummene omkring bygningen.

Det er ligeledes ikke muligt at finde plads til p-pladser for handicap kassebiler på terræn, da arealet udnyttes fuldt ud til bebyggelse, opholdsareal og vareindlevering for butik.

I bygningsreglementet fremgår det, at der skal sikres ”et passende antal handicappladser”.

Hvis det ikke fastlægges med lokalplanen, vil forvaltningen tage udgangspunkt i SBI-anvisninger, der vil resultere i krav om 1 almindelig handicap p-plads og 2 handicap p-pladser for kassebiler.

Forvaltningen har på den baggrund indarbejdet et krav i udkastet til lokalplanforslaget, så der skal etableres mindst 3 almindelige handicap p-pladser. Der vil derfor ikke være krav om p-pladser til handicap kassebiler, hvis lokalplanen vedtages i sin nuværende form.

Borgermøde

Forvaltningen foreslår, at der afholdes borgermøde om planforslagene onsdag den 13. marts 2024 kl. 17.00 – 19.00 på Viborg Rådhus, eller torsdag den 14. marts 2024 kl. 17.00 – 19.00 på Viborg Rådhus.

Miljørapport

Forvaltningen har vurderet, at planforslagene vil kunne medføre en væsentlig indvirkning på miljøet. Der er udarbejdet en miljørapport, der er i bilag 5.

I miljørapporten fokuseres der på:

- Byarkitektonisk værdi og visuelle forhold
- Kulturarv og arkæologiske forhold
- Trafik
- Støj
- Vind

Miljørapporten er i høring samtidig med planforslagene.

Miljøkonsekvensvurdering (VVM)

Planlægningen giver mulighed for konkrete projekter for ”infrastrukturprojekter – anlægsarbejder i byzoner, herunder opførelse af butikscentre og parkeringskældre”, der kan medføre krav om en screening for miljøkonsekvenser og evt. efterfølgende miljøkonsekvensrapport.

Der vil blive taget stilling til, om et konkret projekt skal screenes, og om det i givet fald er pligtigt ved sagsbehandlingen af det enkelte projekt.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Offentlig høring: Primo 2024

Endelig vedtagelse: Medio 2024

Økonomiske forhold og konsekvenser

Projektets realisering afhænger af, at bygherre kan købe det kommunale areal, der ligger nærmest rundkørslen (Dumpen 2A), da en del af højhuset skal opføres på dette areal, og da den resterende del af arealet skal bruges til anlæg af et

bymæssigt forareal, der kan danne overgang til det lavere liggende terræn ved rundkørslen.

Arealet er pt. sendt i offentligt udbud, og der forventes en afklaring omkring køb inden lokalplanen forelægges til endelig vedtagelse.

Salg af arealet vil medføre en indtægt for Viborg Kommune.

Juridiske og planmæssige forhold

Forvaltningen vurderer, at planforslagene har principiel betydning for kommunen, da der er tale om en vigtig placering i Viborg og et projekt der vil få en stor visuel og byrumsmæssig betydning i området. Planforslagene skal derfor vedtages af byrådet.

Bilag

Oversigtskort

Ansøgningsmateriale

Udkast til forslag til lokalplan nr. 485

Udkast til forslag til kommuneplantillæg nr. 9 og ændringer i Helhedsplan for Fischers Plads

Miljørapport for lokalplan nr. 485 og kommuneplantillæg nr. 9 - Fischers Tårn, Viborg

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 12: Forslag til Trafikplan 2023

22/16557

Resume

Kommunens trafikplan er et centralt element i udviklingen af Viborg Kommunes infrastruktur. Der foreligger et forslag til Trafikplan for Viborg Kommune, som sammen med den udarbejdede miljøvurdering behandles og indstilles til godkendelse. Offentlig høring foreslås igangsat start marts 2024 og 8 uger frem.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at forslag til trafikplan, projektkatalog og miljøvurdering godkendes samt at der igangsættes offentlig høring af disse,
2. at der afholdes borgermøde 20. marts 2024 kl. 19 på Rådhuset,
3. at Trafikplanen fremsendes til endelige godkendelse efter høringsperioden, og
4. at Trafikplanen får status som sektorplan/temaplan, hvor dele optages i kommuneplanen.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 24-01-2024

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at forslag til trafikplan, projektkatalog og miljøvurdering godkendes samt at der igangsættes offentlig høring af disse,
2. at der afholdes borgermøde 20. marts 2024 kl. 19 på Rådhuset,
3. at Trafikplanen fremsendes til endelige godkendelse efter høringsperioden, og
4. at Trafikplanen får status som sektorplan/temaplan, hvor dele optages i kommuneplanen.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Teknisk Udvalg drøftede på mødet 22. november 2023 ([link til sag nr. 9 i Teknisk Udvalg 22. november 2023](#)) udkast til forslag til projektkatalog til Trafikplan 2023.

Teknisk Udvalg drøftede på mødet 20. september 2023 ([link til sag nr. 17 i Teknisk Udvalg 20. september 2023](#)) to kapitler til udkast til forslag til Trafikplan 2023.

Teknisk Udvalg drøftede på mødet 9. august 2023 ([link til sag nr. 12 i Teknisk Udvalg 9. august 2023](#)) seks kapitler til udkast til forslag til Trafikplan 2023.

Teknisk Udvalg besluttede på mødet 25. januar 2023 ([link til sag nr. 16 i Teknisk Udvalg 25. januar 2023](#)) at trafikplanen bliver et tillæg til Kommuneplanen.

Inddragelse og høring

Trafikplanen, projektkataloget samt miljøvurderingen kommer i offentlig høring fra start marts 2024 og 8 uger frem. I den forbindelse planlægges afholdt et borgermøde onsdag d. 20. marts 2024 kl. 19 på Viborg Rådhus.

I forbindelse med den offentlige høring vil trafikplanen kunne tilgås online via kommunens hjemmeside.

Beskrivelse

Trafikplanen for Viborg Kommune skal give en status på trafikken i hele kommunen samt angive målsætninger og indsatser for trafik og mobilitet. Forslag til Trafikplan og projektkatalog er vist i bilag 1 og 2. Baggrundsnotater vedr. trafiksikkerhed, parkering og tryghed er vist i bilag 4, 5 og 6.

Geografisk er Viborg en stor kommune - næststørst målt på areal - og har derfor naturligt behov for en god infrastruktur, der både kan knytte kommunen sammen internt og skabe forbindelser ud af kommunen.

Den nuværende trafikplan fra 2017 skal opdateres, og Teknisk Udvalg er løbende blevet orienteret og involveret i arbejdsprocessen for at sikre, at forslaget til trafikplanen er i tråd med Udvalgets forventninger og ønsker til udviklingen af Kommunen.

Teknisk Udvalg har på tidligere møde besluttet, at Trafikplanen skulle optages i kommuneplanen, men det foreslås i stedet, at Trafikplanen får status som sektorplan/temaplan, hvor dele af trafikplanen optages i kommuneplanen.

I forbindelse med opdateringen af trafikplanen, foreslås blandt andet cykelparkeringsnormen opdateret med nye krav, som er gældende for hele Viborg Kommune, og som skal gøre det attraktivt at vælge cyklen både i byen og på landet. Kravene knyttes til Planstrategi 2040, som har fokus på etablering af attraktive og sikre cykelparkeringspladser ved knudepunkter, arbejdspladser, offentlige funktioner, detailhandel og rekreative områder, samt at udbygge antallet af offentligt tilgængelige ladestander til elcykler.

I forbindelse med opdateringen af trafikplanen, er desuden udarbejdet et projektkatalog med anlægs- og adfærdsprojekter indenfor følgende områder:

- Trafiksikkerhed
- Projekter på stinettet
- Projekter på vejnettet
- Aktiv transport
- Kollektiv transport
- Statsprojekter

Projekterne er miljøvurderet, se bilag 3, hvor det bemærkes, at aktiv transport, perspektiv-projekter samt statsprojekter ikke indgår.

Det bemærkes, at kort og figurer opdateres grafisk i forbindelse med, at planen digitaliseres, således trafikplanen kan tilgås online via kommunes hjemmeside under den offentlige høring.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Trafikplanen forventes vedtaget medio 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Udgifter til de foreslåede tiltag medtages i kommende budgetforhandlinger.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Forslag til Trafikplan 2023

Projektkatalog

Miljøvurdering

Trafiksikkerhed_Baggrundsnotat_Trafikplan2023

Parkering_Baggrundsnotat_Trafikplan2023

Tryghedsscreening_baggrundsnotat_Trafikplan2023

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 13: Anlægsudgiftsbevilling vedrørende hærvejsprojektet (Bevillingssag)

22/37117

Resume

Hærvejsprojektet har i 2023 fået en bevilling fra Nordea-fonden på 20.025.000 kr. Delprojekterne Vandresløjfe Borup Hede samt Cykelrute Blichereggen igangsættes i 2024, hvorfor der er behov for, at anlægsudgiftsbevillingen forhøjes med et tilsvarende beløb.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling til kontoen ”Hærvejsprojektet i Viborg Kommune” på 2.925.000.kr. med rådighedsbeløb på 510.000 kr. i 2024, 1.950.000 kr. i 2025 og 465.000 kr. i 2026,
2. at der gives en anlægsindtægtsbevilling på 2.413.000 kr. med rådighedsbeløb i 2026, og
3. at nettoudgiften på 512.000 kr. finansieres (se tabel 2).

Beslutning i Teknisk Udvalg den 24-01-2024

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling til kontoen ”Hærvejsprojektet i Viborg Kommune” på 2.925.000.kr. med rådighedsbeløb på 510.000 kr. i 2024, 1.950.000 kr. i 2025 og 465.000 kr. i 2026,
2. at der gives en anlægsindtægtsbevilling på 2.413.000 kr. med rådighedsbeløb i 2026, og
3. at nettoudgiften på 512.000 kr. finansieres af de afsatte rådighedsbeløb, jf. tabel 2.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget anbefaler indstillingen fra Teknisk Udvalg.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Der har været inddragelse af de frivillige ved E Bindstouw, Istidsgruppen (som arbejder med ruten omkring Skelhøje), Cykelistforbundet Viborg, Skelhøje Borgerforening, Viborg Pilgrimscentrum, Hedeselskabet, Dansk Vandrelaug og Viborg Museum.

Beskrivelse

Viborg Kommune har deltaget i arbejdet med at udvikle Hærvejen i mange år. Først gennem de tidligere amter for at lave en sammenhængende vandre- og cykelrute fra Viborg og til grænsen. Den seneste del blev i 2014 indviet med Hærvejen Nord, som går fra Viborg og til henholdsvis Hirtshals og Frederikshavn. Udviklingen af Hærvejen er siden blevet et tværkommunalt samarbejde i foreningen ”Udvikling Hærvejen”, der gennem foreningens sekretariat arbejder sammen med kommunerne om at udvikle og formidle Hærvejen.

Viborg Kommune fik i starten af 2023 20.025.000 kr. af Nordea Fonden til udvikling af konkrete faciliteter på Hærvejen.

Hærvejsprojektet er delt op i flere underprojekter:

- Besøgscenter
- Forbedring af herbergsfaciliteter
- Hærvejsbro
- Cykelsløjfe Blichereggen
- Vandresløjfe Borup Hede

Anlægsbevillingen vedrører følgende delprojekter, som Teknik & Miljø, Natur og Vand, har ansvaret for:

- Blicher-egnen er en cykelsløjfe på Hærvejen, som tager udgangspunkt i E Bindstouw og historien om Steen Steensen Blicher. Udvikling af området ved E Bindstouw og formidlingspavillonen er opstartet i efteråret 2023.
- Vandresløjfe Borup Hede er en vandrerute, som tager vandreren rundt på Borup Hede. Denne rute forventes at kunne certificeres efter engelske eller tyske standarder.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Projekterne forventes realiseret i perioden 2023 – 2026.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Blichereggen	I alt	2024	2025	2026
Formidlingspavillon	1.100.000	100.000	738.000	262.000
Konceptualisering og formidling cykelsløjfe	470.000	170.000	150.000	150.000
Servicepunkter cykelsløjfe	350.000			350.000
Understøttelse af frivillige partnerskaber	380.000	100.000	140.000	140.000
Delprojekt i alt	2.300.000	370.000	1.028.000	902.000

Vandresløjfe Borup Hede

Projektering og konceptualisering	140.000	140.000		
Formidling	260.000			260.000
Kvalitetsløft af servicefunktioner	150.000			150.000
Understøttelse af frivillige partnerskaber	75.000			75.000
Delprojekt i alt	625.000	140.000		485.000
Fordelt på år		510.000	1.028.000	1.387.000

Samlet økonomi 2.925.000 kr. Fondsmomsen er allerede budgetlagt i forbindelse med budgetforliget og derfor ikke fraregnet ovenstående.

Indtægten på 2.413.125 kr. beløbet fratrukket fondsmoms kommer i 2026, når det samlede projekt er afsluttet.

Tabel 2 Rådighedsbeløb og finansiering

	2024	2025	2026	I alt
Rådighedsbeløb				
Udgift	510.000	1.028.000	1.387.000	2.925.000
Indtægt	0	0	-2.413.000	-2.413.000
Rådighedsbeløb i alt	510.000	1.028.000	-1.026.000	512.000
Finansiering				
Hærvejsprojektet i Viborg Kommune (netto)	510.000	1.028.000	-1.026.000	512.000
Finansiering i alt	510.000	1.028.000	-1.026.000	512.000
Forskel	0	0	0	0

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 14: Budgetstyreliste

23/23512

Resume

Der gøres status på gennemførelsen af de forskellige aftalepunkter i budgetforliget for budget 2024 og overslagsårene 2025-2027.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

1. at orienteringen om aftalepunkterne på budgetstyrelisten tages til efterretning.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Indstillingen fra kommunaldirektøren godkendes.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget blev senest orienteret om budgetstyrelisten på mødet den 8. november ([link til sag nr. 18 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 8. november 2023](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Budgetstyrelisten, der fremgår af bilag nr. 1, bruges til at give Økonomi- og Erhvervsudvalget en kvartalsvis status på gennemførelsen af de forskellige aftalepunkter i budgetforliget for budget 2024 og overslagsårene 2025-2027. Det fremgår af budgetstyrelisten, at der er aftalepunkter fra budgetforliget for budget 2023.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Budgetstyrelisten behandles i Økonomi- og Erhvervsudvalget på mødet den 15. maj 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Budgetstyreliste

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 15: Budgetstrategi og proces for årets budgetlægning

23/30364

Resume

På baggrund af Økonomi- og Erhvervsudvalgets seminar den 31. januar er der udarbejdet et oplæg til budgetstrategi og proces for årets budgetlægning af budget 2025 og overslagsårene 2026-2028.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at budgetstrategien for indeværende års budgetlægning af budget 2025-2028 drøftes og herunder at der tages stilling til,

1. om måltallene i den økonomiske politik skal være uændrede, så de også gælder for budget 2025-2028,
2. om den hidtidige praksis for håndtering af de økonomiske konsekvenser afledt af demografi for dagtilbud, skoler og ældreområdet fastholdes således, at det indgår i byrådets videre budgetlægning,
3. om der på nuværende tidspunkt er budgetudfordringer, som skal udpeges som særlige budgetudfordringer og indgå i byrådets videre budgetlægning,
4. budgetstrategi og model for udmøntning af besparelser,
5. spilleregler for anlægsbudgetteringen,
6. oplæg til procesplan for budgetlægningen, jf. bilag nr. 3 og
7. principper for fastsættelse af budgettrammer.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

1. Måltallene i den økonomiske politik forbliver uændrede, så de også gælder for budget 2025-2028,
2. Den hidtidige praksis for håndtering af de økonomiske konsekvenser afledt af demografi for dagtilbud, skoler og ældreområdet fastholdes således, at det indgår i byrådets videre budgetlægning,
3. Der er på nuværende tidspunkt ikke områder, som skal udpeges som særlige budgetudfordringer og indgå i byrådets videre budgetlægning,
4. Produktivitetsvejen vælges som strategi ved budgetlægningen med et 2-årigt sigte, hvor der som minimum skal findes besparelser for 2 x 20 mio. kr., svarende til den ½ pct., som allerede er indregnet i budgettet. Besparelserne udmøntes ved produktivitetsforbedringer i henholdsvis 2025 og 2026, og uden at det går ud over borgernes service og samtidig sikres medarbejdernes arbejdsmiljø og trivsel.
Det endelige tal for besparelser i 2025 og fordelingen mellem administrationen og øvrige områder fastlægges på mødet i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 21. august 2024, når økonomiaftalens indhold kendes og konsekvenserne for Viborg kommune er gjort op, samt når de foreløbige erfaringer med arbejdet om øget produktivitet i hele organisationen kendes,
5. Spillereglerne for anlægsbudgetteringen godkendes, med særlig vægt på fastlæggelse af anlægsbudgettet i 2025 og 2026,
6. Oplæg til procesplanen for budgetlægningen, jf. bilag nr. 3 godkendes, med tilføjelse om, at Forhandlingsudvalget består af borgmesteren, gruppeformændene samt yderligere et byrådsmedlem fra Det Konservative Folkeparti og et byrådsmedlem fra Socialdemokratiet, og
7. Principperne for fastsættelse af budgettrammer godkendes.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Hoved-MED har drøftet den kommende budgetlægning på et seminar den 18. januar og på et ordinært møde den 26. januar. Der er enighed mellem medarbejdere og direktionen om at anbefale produktivitetsvejen som strategi for budgetlægningen 2025-28. Ved produktivitetsvejen forstås, at der arbejdes med produktivitetsforbedringer uden, at det går ud over service overfor borgerne og medarbejdernes trivsel. Udtalelse fra Hoved-MED er vedlagt som bilag nr. 1.

Beskrivelse

Økonomisk politik

Byrådet bekræftede senest måltallene i den økonomiske politik i forbindelse med indgåelsen af budgetforliget for budget 2024-2027. Måltallene er følgende:

- Overskud før anlæg og afdrag m.v. på minimum 250 mio. kr.
- Skattefinansierede nettoanlægsudgifter på minimum 225 mio. kr.
- Gennemsnitlig likviditet på minimum 200 mio. kr.

Tabellen nedenfor viser i hvilket omfang budget 2024-2027, der udgør det økonomiske udgangspunkt for budgetlægningen, opfylder målsætningerne i den økonomiske politik.

Tabel 1. Det oprindelig, vedtagne budget 2024-2027 (mio. kr.)

Måltal i den økonomiske politik	2024	2025	2026	2027	Måltal
Overskud før anlæg og afdrag m.v. (min. 250 mio. kr.)	237,6	254,9	278,8	291,8	250,0
Skattefinansierede nettoanlægsudgifter (min. 225 mio. kr.)	270,6	276,7	216,5	98,7	225,0
Gennemsnitlig likviditet (min. 200 mio. kr.)	420,0	260,0	190,0	240,0	200,0

Tabel 1 viser, at byrådets målsætning om, at der skal være et overskud før anlæg og afdrag på minimum 250 mio. kr., er opfyldt i 2025-2027. Anlægsudgifterne i 2024 og 2025 ligger væsentligt over byrådets målsætning om et niveau på minimum 225 mio. kr. årligt. Målsætningen om en gennemsnitlig likviditet på 200 mio. kr. er opfyldt i 2024, 2025 og 2027.

Udgangspunkt for budgetlægningen

Det er i det vedtagne budget 2024-2027 forudsat, at der bliver realiseret besparelser. Der er indregnet en besparelse på 20 mio. kr. i 2025 stigende til 40 mio. kr. i 2026. Besparelserne er ikke udmøntet.

Bruttoanlægsbudget er over den forventede statslige bruttoanlægsramme i 2025 og 2026, hvilket betyder, at der skal ske tilretning af anlægsbudgettet. Samlet er likviditeten faldende.

Der er pres på socialområdet og familieområdet. Der er budgetudfordringer på befordring på skoleområdet samt kollektiv trafik. Hertil kommer usikkerhed om indtægter vedrørende selvbudgettering af indkomstskatter og grundværdier for ejendomsskat.

Det er i regeringsgrundlaget fastsat, at regioner og kommuner skal reducere de administrative udgifter med 3 mia. kr. årligt. Første del af reduktionen blev indregnet med 1 mia. kr. i økonomiaftalerne for budget 2024, heraf 700 mio. kr. til kommunerne, og dermed 11,5 mio. kr. til Viborg Kommune i form af lavere bloktilskud og lavere serviceramme. Der er fortsat en reduktion på 2 mia. kr. på landsplan, som skal indregnes på sigt.

Økonomiske konsekvenser afledt af den demografiske udvikling

Med regeringsgrundlaget har regeringen anerkendt kommunernes demografiske udfordring, som ikke mindst skyldes, at der hvert år bliver flere ældre. Det forventes derfor at kommunerne bliver kompenseret for den demografiske udvikling i

de kommende økonomiforhandlinger. I statens regnestykke indgår både positiv og negativ demografi på forskellige fagområder, så kommunerne kompenseres med et nettobeløb.

Praksis i Viborg Kommune er at foretage demografiregulering 1 år ad gangen og følger dermed praksis i økonomiaftalen mellem regeringen og KL, hvor kommunerne kompenseres for demografi 1 år ad gangen.

I tabellen nedenfor er vist, hvor meget de enkelte områder skal yderligere enten reduceres eller tilføres i budget 2025 på baggrund af demografiberegningen indregnet i budget 2024.

Tabel 2. Demografiberegning (mio. kr.)

	2025
Dagtilbud (færre børn)	-2,7
Skoler (færre børn)	-10,9
Ældreområdet (flere ældre)	11,1
I alt (mindreudgift)	-2,5

I Viborg kommune beregnes den økonomiske konsekvens af den demografiske udvikling som en fremskrivning baseret på den seneste befolkningsprognose. Befolkningsprognose og virkning på udgifts- og indtægtssiden vil blive præsenteret på plankonferencen den 9.-10. april.

Særlige budgetudfordringer

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal tage stilling til, om der på nuværende tidspunkt er budgetudfordringer, som skal udpeges som særlige budgetudfordringer og indgå i byrådets videre budgetlægning.

Det foreslås, at udvalgene skal løse egne budgetudfordringer, medmindre de er udpeget som særlige budgetudfordringer, der indgår i byrådets videre budgetlægning.

Valg af budgetstrategi og model for udmøntning af besparelser

På Økonomi- og Erhvervsudvalgets seminar den 31. januar blev præsenteret dels det økonomiske udgangspunkt for den kommende budgetlægning samt udfordringer og usikkerheder. Desuden blev præsenteret budgetstrategier og modeller for udmøntning af besparelser. I bilag nr. 2 er vist plancher fra seminaret.

Budgetstrategi - den direkte vej:

En økonomisk tilpasning sker gennem generelle rammereduktioner bredt fordelt over hele budgettet gennem en grønthøster. I budget 2024-2027 blev besparelsen på 20 mio. kr. fordelt ligeligt på alle områder, dog undtaget familie- og socialområderne.

Budgetstrategi – den brede vej:

Der udarbejdes et katalog med forslag til besparelser til den eksisterende drift. I budget 2024-2027 blev der udarbejdet et beredskabskatalog på minimum 40 mio. kr. til at imødekomme de økonomiske udfordringer.

Budgetstrategi – produktivetsvejen:

Der realiseres de ønskede besparelser gennem øget produktivitet og uden forringelse på service/kvalitet for borgerne og trivsel for medarbejderne.

Der er enighed mellem medarbejdere i Hoved-MED og direktionen om at anbefale produktivetsvejen som strategi for budgetlægningen 2025-28.

Direktionen vil igangsætte et arbejde med produktivetsforbedringer i ledelses- og MED systemet, hvor der først sker ideudvikling og potentialeafdækning inden der foretages fordeling af sparekravet. Der vil blive arbejdet systematisk med effektiviserings- og udbredelse af gode ideer på tværs af direktør- og fagområder, og der vil løbende blive samlet op på fremdriften.

Spilleregler for anlægsbudgettering:

Ved vedtagelse af budgettet for 2024 og overslagsårene 2025-2027 blev der gjort forskellige tiltag for at udjævne anlægsbudgettet, herunder blandt andet at nulstille budgettet til jordforsyning. På nuværende tidspunkt er bruttoanlægsbudget inkl. byrådets tillægsbevillinger for 2025 og 2026 henholdsvis 54,7 mio. kr. og 39,5 mio. kr. større

end Viborg Kommunes andel af den statslige ramme for 2023. I 2027 er bruttoanlægsbudgettet 72,9 mio. kr. mindre end rammen for 2023.

Hertil kommer, at der ikke er afsat beløb på anlægsbudgettet til en række projekter, der må forventes at komme fremadrettet f.eks. flytning af center for mestring, træningsfaciliteter på Blichergården, konsekvenser af hhv. trafikplan og motorvej samt statslige finansierede vand og naturprojekter. Etablering af socialt botilbud er optaget i budgettet, men hvis projektet bliver lånefinansieret, vil udgifterne blive holdt udenfor bruttoanlægsrammen.

Der er på nuværende tidspunkt ikke videreført puljer i 2028 på anlægsbudgettet. Puljerne på anlægsbudgettet i 2027 beløber sig til ca. 60 mio. kr.

I forbindelse med udvalgenes færdiggørelse af budgetforslagene i juni skal udvalgene tage stilling til en teknisk tilretning af anlægsbudgettet på baggrund af budgetopfølgningen pr. 30. april. På udvalgsmøderne i juni færdiggøres desuden udvalgenes budgetforslag for henholdsvis jordforsyningen og affaldsforsyningen.

Der lægges op til en drøftelse af spilleregler for anlægsbudgetteringen. Det kan foreslås

1. at udvalgene kun har mulighed for at fremsende absolut nødvendige anlægsprojekter, som kan afsættes fra 2027 og frem. Hvis projekterne er tidligere end 2027, da skal der peges på finansiering gennem reduktion, bortfald eller udskydelse af projekter, som er afsat på anlægsbudgettet,
2. at undlade videreførelse af puljer i 2028, og
3. at forvaltningen udarbejder et oplæg ”masterplan for infrastruktur” med forslag til budgetmæssig håndtering af konsekvenser af ny motorvej, trafikplan og jordforsyning.

Procesplan for budgetlægningen:

Der er udarbejdet oplæg til procesplan for budgetlægningen. Oplægget kan ses som bilag nr. 3. Procesplanen indeholder datoer for udvalgenes behandling af budgetsager, budgetkonference og byrådets behandling af budgettet mv.

Inddragelse af MED og andre parter:

Der tilrettelægges på baggrund af budgetstrategien en proces for inddragelse af ledelses- og MED-systemet og andre parter.

For så vidt angår den øvrig del af budgetlægningen, for eksempel i forhold til absolut nødvendige anlægsønsker, kan udvalgene selv tilrettelægge inddragelse af MED-systemet.

Hoved-MED deltager på byrådets temamøde den 24. juni og på budgetkonferencens første dag den 2. september.

Et eventuelt budgetforlig sendes til høring hos Fritidsrådet, Frivilligrådet, Handicaprådet, Integrationsrådet, Udsatterrådet, Ældrerådet, Viborg Ungdomsråd og Det Grønne råd inden byrådets 1. behandling den 18. september.

Principper for fastsættelse af budgetrammer:

Det foreslås, at servicerammerne tilrettes teknisk for følgende forhold:

1. Rammerne består af de budgetterede udgifter i overslagsår 2025, 2026 og 2027 i det vedtagne budget 2024-2027. Rammen i 2028 forudsættes som udgangspunkt at svare til 2027 bortset fra midlertidige bevillinger, som bortfalder.
2. Der foretages pris- og lønfremskrivning fra 2024-priser til 2025-priser efter de udmeldte skøn fra KL.
3. Tillægsbevillinger, som byrådet har godkendt siden vedtagelsen af budget 2024-2027, indarbejdes.
4. Der indregnes ikke pr. automatik yderligere demografi, hverken positiv eller negativ demografi.
5. Konsekvenser af ny lovgivning i henhold til lov- og cirkulæreprogrammet.

Udgifterne på overførselsområdet (kontanthjælp, dagpenge, førtidspension mv.) er ikke omfattet af den almindelige rammestyling. Overførselsområdet budgetlægges på baggrund af regnskabserfaringerne fra 2023 og budgetopfølgningerne i 2024. Herunder revurderes effekten af tidligere igangsatte initiativer. Desuden indgår den senest kendte konjunkturudvikling baseret på KL's skøn, samt virkninger af lovændringer på området. Området budgetteres ud fra oplysningerne, der er tilgængelige efter indgåelse af økonomiaftalen.

Kommunernes medfinansiering af sundhedsudgifterne er en delvis finansiering af regionerne, hvor kommunerne betaler, når kommunens borgere behandles på sygehusene. Da den kommunale medfinansiering af sundhedsudgifterne dels udgør

et stort beløb og dels er underlagt særlige styringsvilkår har udgifterne sin egen bevilling og behandles på samme måde som udgifterne på overførselsområdet.

Regeringen og KL indgår årlige økonomiaftaler om kommunernes økonomi, som indeholder de helt overordnede budgetforudsætninger for kommunerne. Virkning af årets økonomiaftale mellem Regeringen og KL, herunder indtægtsprognose for skatter og generelle tilskud indarbejdes teknisk i budgettet, når grundlaget er tilgængeligt.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Udtalelse fra Hoved-MED

PP ØEU seminar den 31. januar 2024

Politisk procesplan

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 16: Temadrøftelse: Fremtiden for Energnist

24/368

Resume

Det kommunale § 60-fællesskab Energnist I/S er omfattet af lov nr. 745 af 13. juni 2023: "Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændingsegnet affald" og affaldsforbrændingsanlæggene skal derfor selskabsgøres.

På den baggrund bedes Økonomi- og Erhvervsudvalget med udgangspunkt i forvaltningens oplæg drøfte Viborg Kommunens fortsatte medejerskab af selskabet.

I forlængelse af temadrøftelsen udarbejdes dagsorden til beslutning om fortsat medlemskab. Frist for endelig beslutning er den 1. april 2024.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

1. at Økonomi- og Erhvervsudvalget drøfter forvaltningens oplæg.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Forvaltningens oplæg blev drøftet.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet har på sit møde den 13. december 2023 ([link til sag nr. 8 i byrådet den 13. december 2023](#)) godkendt et forslag til ændring af Energnists vedtægter, der muliggør en kortere udmeldelsesfrist af Energnist-samarbejdet for ejerkommunerne. Som [bilag 1 til denne byrådsag](#) blev der fremlagt et kommissorium for den ejerdrevne proces for selskabsgørelse af forbrændingsanlæggene.

Klima- og Miljøudvalget har på sit møde den 23. januar ([link til sag nr. 12 i Klima- og Miljøudvalget den 23. januar 2024](#)) drøftet den forestående proces vedr. selskabsgørelse af Energnist.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Det kommunale §60-fællesskab Energnist I/S er omfattet af lov nr. 745 af 13. juni 2023: "Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændingsegnet affald", og affaldsforbrændingsanlæggene skal derfor selskabsgøres.

Energnists affaldsforbrændingsanlæg skal således udskilles i aktie- eller anpartsselskaber senest den 31. december 2024.

Ved selskabsgørelsen mister ejerkommunerne anvisningsretten af forbrændingsegnet affald til egne anlæg. Kommunerne skal dermed som følge af lovgivningen udbyde alt forbrændingsegnet affald, der ikke er farligt affald, på markedsvilkår og have indgået kontrakter med virkning senest fra den 1. juli 2025.

Lovgivningen ændrer markant på markedsvilkårene, forretningsmodellen for anlæggene, formålet for ejerkommunerne og de økonomiske konsekvenser for ejerkommunerne, som kan være varierende kommunerne imellem.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Energists affaldsforbrændingsanlæg skal udskilles i aktie- eller anpartsselskaber senest den 31. december 2024.

Kommunerne skal som følge af lovgivningen udbyde alt forbrændingseget affald, der ikke er farligt affald, på markedsvilkår og have indgået kontrakter med virkning senest fra den 1. juli 2025.

Byrådet har på møde den 13. december godkendt vedtægtsændring som muliggør en kortere udmeldelsesfrist af Energnist-samarbejdet. Fristen er den 1. april 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 17: Aftale om måling af pollental og reparation af udstyr til måling af pollen

24/1708

Resume

Viborg Kommune har i en årrække deltaget i en aftale med Hospitalsenhed Midt om Astma-Allergi Danmarks målinger af pollen. Det daglige pollental bliver målt to steder i Danmark, nemlig i København og i Viborg.

Foruden de daglige pollenvarslinger til gavn for allergikere og astmapatienter betyder aftalen, at Viborg bliver nævnt i bl.a. vejrudsigterne i DR og TV2.

Der er behov for reparation af udstyret jf. mail fra Hospitalsenhed Midt 7. januar 2024 (bilag nr. 1). I sagen tages stilling til, om Viborg Kommune skal bidrage økonomisk til reparation af udstyret med henblik på at fortsætte samarbejdet med Hospitalsenhed Midt og Astma-Allergi Danmark om pollenmåling.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til, om udvalget indstiller til byrådet,

1. at Viborg Kommune fortsætter samarbejdet om pollenmåling i Viborg med et uændret tilskud på 35.000 kr. årligt finansieret af byrådets markedsføringspulje, og
2. at Viborg Kommune herudover i 2024 via byrådets markedsføringspulje bidrager med et engangsbeløb på 51.000 kr. til reparation af udstyret.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at Viborg Kommune fortsætter samarbejdet om pollenmåling i Viborg med et uændret tilskud på 35.000 kr. årligt finansieret af byrådets markedsføringspulje, og
2. at Viborg Kommune herudover i 2024 via byrådets markedsføringspulje bidrager med et engangsbeløb på 51.000 kr. til reparation af udstyret.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

I mere end 20 år har Viborg Kommune sammen med Hospitalsenhed Midt deltaget i en aftale med Astma-Allergi Danmark om indsamling af pollendata. Pollentallet bliver således målt to steder i Danmark, nemlig i København og Viborg. Aftalen betyder, at Viborg i pollensæsonen bliver nævnt i bl.a. vejrudsigterne i de landsdækkende TV-stationer.

I 2014 indgik Hospitalsenhed Midt og Viborg Kommune en aftale om indkøb af nyt udstyr (pollenmikroskop mm.) til en samlet værdi af 400.000 kr. ([link til sag nr. 7 i byrådet 26. februar 2014](#)). Udgiften blev delt ligeligt mellem de to parter.

Viborg Kommunes årlige andel af udgiften til bioanalytikerassistance i forbindelse med pollenmålingen har siden 2014 været 35.000 kr. Beløbet finansieres af byrådets markedsføringspulje.

Hospitalsenhed Midt har siden 2014 afholdt udgifterne til service og mindre reparationer på udstyret.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I Danmark er det Astma-Allergi Danmark, der står for de daglige pollenmålinger. I mere end 20 år er de daglige pollental blevet målt i Viborg og København. Astma-Allergi Danmark vil gerne lave pollenmålinger flere steder i landet, men det er endnu ikke lykkedes at skaffe midler til måling flere steder.

Måling af pollentallet er til gavn for allergikere og astmapatienter, og giver desuden Viborg en markedsføringsmæssig værdi, idet Viborg bliver nævnt i blandt andet vejrudsigterne på DR og TV2.

I 2014 blev der indkøbt nyt udstyr til måling af pollentallet. Pollenmikroskopet, som er placeret på taget af Regionshospitalet i Viborg. Viborg Kommune bidrog med 200.000 kr. til køb af udstyret.

Udstyret er nu defekt, og skal repareres for i alt ca. 102.000 kr. Reparationen er essentiel, og uden den kan der ikke gennemføres pollenmålinger i pollensæsonen 2024. Sæsonen forventes at starte i februar 2024, hvorfor reparationen af pollenmikroskopet skal ske snarest.

I en mail fra Hospitalsenhed Midt fra den 7. januar 2024 bliver der spurgt om, hvorvidt Viborg Kommune vil dele udgiften til reparation af pollenmikroskopet.

I givet fald foreslås engangsudgiften på 51.000 kr. finansieret af byrådets markedsføringspulje.

Alternativer

Viborg Kommune udtræder af samarbejdet med Hospitalsenhed Midt og Astma-Allergi Danmark.

Tidsperspektiv

Pollensæsonen forventes at starte i februar 2024, hvorfor en reparation af pollenmikroskopet skal ske snarest.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Ved et fortsat samarbejde om pollenmåling er der ikke lagt op til ændring i Viborg Kommunes årlige udgift på 35.000 kr.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Mail fra Hospitalsenhed Midt 07-01-2024

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 18: Ændring af vedtægterne for Viborg Varme A.m.b.a.

24/1903

Resume

Vedtægterne for Viborg Varme A.m.b.a. skal ændres som følge af en afgørelse fra Forsyningstilsynet om forbrugerindflydelse i selskabet. Ifølge vedtægterne skal ændringer godkendes af byrådet.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at ændringerne i vedtægterne for Viborg Varme A.m.b.a. godkendes, jf. sagsfremstillingen.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at ændringerne i vedtægterne for Viborg Varme A.m.b.a. godkendes, jf. sagsfremstillingen.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Forsyningstilsynet har den 22. november 2023 truffet afgørelse i en sag indbragt af en andelshaver om Viborg Varmes vedtægter.

Efter vedtægterne kan ejere af ejendomme optages som andelshavere. Kun andelshavere har stemmeret på generalforsamlingen. Lejere, som aftager varme fra og afregner direkte med selskabet, er ikke omfattet af den personkreds, som kan optages som andelshavere og dermed opnå stemmeret.

Derfor lever vedtægterne ifølge Forsyningstilsynets afgørelse ikke op til varmemforsyningslovens krav om forbrugerindflydelse. Dette gælder uanset, at en ændring vil betyde, at både ejer og lejer vil kunne stemme for den samme udlejningsejendom. Forsyningstilsynet har på den baggrund udtrykt forventning om, at Viborg Varme bringer vedtægterne i overensstemmelse med varmemforsyningsloven.

Som konsekvens heraf har bestyrelsen i Viborg Varme den 17. januar 2024 godkendt forslag til ændringer i vedtægterne. Der foretages kun ændringer, som er nødvendige som følge af Forsyningstilsynets afgørelse. Ændringerne indebærer i hovedtræk følgende:

- Lejere med direkte kundeforhold kan optages som andelshavere og dermed tillægges stemmeret
- Ved evt. udtræden skal lejer-andelshaver betale det skyldige beløb iht. årsopgørelsen og evt. skyldige bidrag
- Lejer-andelshaver tillægges én stemme for hvert lejeforhold, hvor kvadratmeterantallet er op til 1500 m². For hver yderligere påbegyndt 1500 m² tillægges yderligere én stemme

Ændringerne skal forelægges til orientering på førstkommende generalforsamling i selskabet. Derudover skal byrådet ifølge vedtægterne godkende ændringer, da kommunen har stillet garanti for selskabets gæld.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Vedtægter_Viborg Varme A.m.b.a._markerede ændringsforslag

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 19: Fastsættelse af grundpriser og øvrige salgsvilkår, Birkelund, Arnbjerg, Viborg

23/33521

Resume

Sagen drejer sig om fastsættelse af grundpriser og øvrige salgsvilkår for 17 parcelhusgrunde og 2 storparcel på Birkelund i Arnbjerg.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at mindsteprisen for de 17 parcelhusgrunde i Arnbjerg - Birkelund - fastsættes til mellem 950.000 kr. og 1.100.000 kr. pr. grund inkl. udstykningsomkostninger, tilslutningsafgift til kloak, og moms, jf. bilag nr. 1,
2. at mindsteprisen for storparcellerne fastsættes til: Grund 1: 11.850.000 kr. og grund 2: 8.500.000 kr., begge grunde inkl. moms, men ekskl. tilslutningsafgifter for kloak, el, vand og varme, jf. bilag nr. 2 og
3. at salgsvilkårene i øvrigt fastsættes i overensstemmelse med Kommunens standardvilkår ved salg af boliggrunde.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at mindsteprisen for de 17 parcelhusgrunde i Arnbjerg - Birkelund - fastsættes til mellem 950.000 kr. og 1.100.000 kr. pr. grund inkl. udstykningsomkostninger, tilslutningsafgift til kloak, og moms, jf. bilag nr. 1,
2. at mindsteprisen for storparcellerne fastsættes til: Grund 1: 11.850.000 kr. og grund 2: 8.500.000 kr., begge grunde inkl. moms, men ekskl. tilslutningsafgifter for kloak, el, vand og varme, jf. bilag nr. 2 og
3. at salgsvilkårene i øvrigt fastsættes i overensstemmelse med Kommunens standardvilkår ved salg af boliggrunde.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I Arnbjerg er boligområdet på Birkelund under lokalplan nr. 421, byggemodnet med 17 parcelhusgrunde til åben/lav og 2 storparceller til tæt/lav boligbyggeri. Med henblik på udbud af grundene skal der derfor fastsættes grundpriser og øvrige salgsvilkår.

Mindstepriserne for de 17 parcelhusgrunde foreslås fastsat til mellem 950.000 kr. og 1.100.000 kr. pr. grund inkl. udstykningsomkostninger, tilslutningsafgift til kloak og moms, jf. skitsen i bilag nr. 1.

Mindsteprisen for storparcellerne foreslås fastsat på følgende måde, jf. bilag nr. 2:

Grund 1, 11.831 m², fastsættes til 11.850.000 kr., inkl. udstykningsomkostninger og moms, men ekskl. tilslutningsafgift for kloak, el, vand og varme. Svarende til 801 kr. pr. m² ekskl. moms.

Grund 2, 8.540 m², fastsættes til 8.500.000 kr., inkl. udstykningsomkostninger og moms, men ekskl. tilslutningsafgift for kloak, el, vand og varme. Svarende til 796 kr. pr. m² ekskl. moms.

Der er indhentet en mægler vurdering til brug for prisfastsættelse af storparcellerne, jf. bilag nr. 4.

Ifølge mæglervurderingen er storparcellerne vurderet til:

Grund 1 er vurderet til mellem 8.288.000 kr. og 10.656.000 kr. ekskl. moms, med en m²-pris mellem 700 og 900 kr. ekskl. moms.

Grund 2 er vurderet til mellem 5.978.000 k. og 7.686.000 kr. ekskl. moms, med en m²-pris mellem 700 og 900 kr. ekskl. moms.

Priserne er af forvaltningen fastsat ud fra udformning, beliggenhed og størrelse af parcellerne.

Til sammenligning kan oplyses, at kommunen i 2020 satte 35 byggegrunde til salg på Følfodvej i Arnbjerg. Mindsteprisen for disse grunde blev fastsat til 850.000-1.100.000 kr. De nye grunde vurderes at være tilsvarende beliggende.

Der er 2 storparceller til salg i Arnbjerg, som er udbudt til m²-priser mellem 708 og 800 kr. ekskl. moms.

Salgsvilkårene i øvrigt foreslås fastsat i overensstemmelse med kommunens standardvilkår ved salg af boliggrunde.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Grundene forventes udbudt i uge 9, med forbehold for at byggemodningen ikke forsinkes yderligere på grund af vejret.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Prisfastsættelse, Birkelund, Arnbjerg

Prisfastsættelse, storparceller, Birkelund

Prisfastsættelse, Birkelund, oversigtskort

Vurderingsrapport, Arnbjerg Busgade 6, 8800 Viborg

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 20: Bemyndigelse til forvaltningen ved salg af jord i særlige tilfælde

23/22797

Resume

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede i 2016, at der skal indhentes ejendomsmæglervurdering ved handler og prisfastsættelser med undtagelse af kommunale parcelhusgrunde og erhvervsarealer. Køb og salg af fast ejendom og jord varetages af Økonomi- og Erhvervsudvalget, og behandles som bevillingssager i byrådet.

Forvaltningen vurderer, at der ved salg og mageskifte af mindre kommunale jordlodder bruges ressourcer, som ikke står mål med værdien af det enkelte salg.

Med sagen ønskes derfor en stillingtagen til fremtidig håndtering af salg af jord i særlige tilfælde, som samtidig kan bidrage til en øget effektivisering til gavn for borgere og virksomheder.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til, om udvalget indstiller til byrådet,

1. at salg og mageskifte af mindre jordstykker kan undtages mæglervurdering, hvis de opfylder de i sagsfremstillingen fremsatte kriterier,
2. at forvaltningen kan fastsætte en markedsværdi, men til enhver tid kan indhente mæglervurdering, hvis der er tvivl om vurdering af forholdet,
3. at det delegeres til kommunaldirektøren at varetage salg af mindre jordstykker, som opfylder de i sagsfremstillingen fremsatte kriterier, og
4. at salg af arealer til regnvandsbassiner, pumpestationer og andre spildevandsanlæg undtages mæglervurdering

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at salg og mageskifte af mindre jordstykker kan undtages mæglervurdering, hvis de opfylder de i sagsfremstillingen fremsatte kriterier,
2. at forvaltningen kan fastsætte en markedsværdi, men til enhver tid kan indhente mæglervurdering, hvis der er tvivl om vurdering af forholdet,
3. at det delegeres til kommunaldirektøren at varetage salg af mindre jordstykker, som opfylder de i sagsfremstillingen fremsatte kriterier, og
4. at salg af arealer til regnvandsbassiner, pumpestationer og andre spildevandsanlæg undtages mæglervurdering.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på mødet den 11. maj 2016, at der indhentes mæglervurdering i forbindelse med handler og prisfastsættelser af ejendomme og grunde med undtagelse af kommunale parcelhusgrunde og erhvervsarealer ([Link til sag nr 44. i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 11. maj 2016](#)).

I forbindelse med sager om salg af jord til regnvandsbassin har byrådet den 5. september 2018 ([Link til sag nr. 42 i Byrådet den 5. september 2018](#)) besluttet:

1. at kommunen vederlagsfrit til Energi Viborg afhænder ca. 2.500 m² ved Svalelunden, og
2. at det delegeres til kommunaldirektøren i fremtiden at afhænde arealer til spildevandsanlæg til 0 kr. til Energi Viborg, når spildevandsanlæggene er til brug for en kommunal udstykning.

Byrådet har den 18. maj 2022 ([Link til sag nr. 31 i Byrådet den 18. maj 2022](#)) besluttet:

- at kommunen afhænder ca. 1.424 m² ved den nye Overlund Skole vederlagsfrit til Energi Viborg til brug for regnvandsbassin, og

at delegationen fra 2018 til kommunaldirektøren om afhændelse af arealer til spildevandsanlæg til 0 kr. til Energi Viborg udvides, således at den omfatter alle typer af kommunale udstykninger.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Når kommunen skal sælge eller indgår mageskifte ved mindre jordlodder, sker det i dag via proceduren for salg af kommunale ubebyggede arealer, hvor der indhentes mægler vurdering ved hver handel. Det har hidtil været praksis at salg af kommunale ejendomme behandles politisk, og der er ikke i kommunens praksis en mindste grænse for arealernes størrelse eller værdi.

Det er forvaltningens erfaring, at processen med salg af mindre ubebyggede arealer ikke står mål med de ressourcer, som i dag anvendes og samtidig betyder en uhensigtsmæssig lang sagsgang.

En ændret praksis for håndtering af sagerne vil bidrage til en administrativ effektivisering og komme både borgere og virksomheder til gavn via et hurtigere sagsforløb.

Nedenfor er uddybet de særtilfælde, som forvaltningen anbefaler en ændret praksis for:

a) Salg af mindre arealer og mageskifte ved mindre arealer

Forvaltningen modtager jævnligt henvendelser fra borgere eller virksomheder, som ønsker at købe mindre, kommunalt ejede jordlodder, f.eks. i tilknytning til eksisterende bolig eller virksomhed. Indenfor de seneste 2 ½ år har der i forvaltningen været behandlet 84 sager om forespørgsler på salg af jord, hvoraf ca. halvdelen kan betragtes som mindre jordstykker (under 500 m²), som ikke skal udbydes. Forvaltningen bruger mange ressourcer på at forberede sager til politisk behandling, og det vil være i både borgere og virksomheders interesse at proces og ventetid på behandling af sagen blev effektiviseret.

I forhold til indhentning af mægler vurdering, har det i nogle tilfælde vist sig at være misvisende, idet jordstykket ofte har en begrænset markedsværdi, og det vil kun være køber selv der har interesse i jordstykket. Det har vist sig, at den slags (vejdel, grøftekant mv.) kan være vanskelig at prisfastsætte for ejendomsmæglere. Der er eksempler på at udgifter til en mægler vurdering kan overstige indtægter fra salget.

Ved forespørgsler om mageskifte af mindre jordstykker er der tale om både køb og salg. Kommunen er ikke kun forpligtet til at sælge til markedspris, men må heller ikke købe til over markedspris. Her vurderes det på linje med salg af mindre arealer, at processen kunne være mere effektiv.

Forvaltningens anbefaling til ændret praksis:

Forvaltningen udarbejder i forvejen forslag til prisfastsættelse ved salg af erhvervsgrunde og byggemodnede boliggrunde.

For at effektivisere salgsprocessen ved mindre arealer samt mageskifte foreslås derfor, at der fastsættes følgende kriterier:

- At arealer under 500 m², der ikke særskilt kan udstykkes og bebygges, eller medføre at ny samlet grund kan udstykkes, undtages fra mægler vurdering, og at forvaltningen fastsætter en markedsværdi,
- at forvaltningen til enhver tid kan indhente mægler vurdering, hvis der er tvivl om vurdering af forholdet,
- at det delegeres til kommunaldirektøren i fremtiden at varetage salg af jordstykker under 500 m², som ikke særskilt kan udstykkes og bebygges, eller medføre at ny samlet grund kan udstykkes. Bemyndigelsen gælder for arealer, der i værdi ikke overstiger 100.000 kr.
- At der årligt, og i forbindelse med en opsamlende bevillingssag, forelægges udvalget en liste over behandlede sager.

a) Regnvandsbassiner, pumpestationer og andre spildevandsanlæg

Viborg Kommune afhænder jævnlige kommunalt ejede jordlodder til Energi Viborg Vand A/S i forbindelse med forsyningsselskabets etablering af regnvandsbassin og andre spildevandsanlæg. Forud for salget er typisk gået en længere proces, hvor placering af anlægget er fastlagt i samarbejde mellem kommune og forsyningsselskab med inddragelse af berørte borgere og virksomheder. Desuden er plangrundlag og spildevandsplan vedtaget af byrådet inden salgsprocessen kan igangsættes. I disse tilfælde er det ønskeligt med en hurtig proces, så Energi Viborg Vand A/S ikke skal afvente en salgsproces, inden de kan påbegynde entreprenørarbejdet.

Forvaltningens anbefaling til ændret praksis

I forbindelse med salg af jordlodder til regnvandsbassiner og andre spildevandsanlæg er der typisk tale om sammenlignelige arealer og landbrugsarealer til et fast prisniveau.

Forvaltningen foreslår derfor følgende:

- at salg af arealer til regnvandsbassiner, pumpestationer og andre spildevandsanlæg undtages mæglervurdering.

at det delegeres til kommunaldirektøren i fremtiden at varetage salg af jord samt vederlagsfri overdragelse af jord til regnvandsbassiner, pumpestationer og andre spildevandsanlæg.

Alternativer

Den nuværende praksis fastholdes for kommunale arealer uanset størrelse og værdi.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Bevillinger til handlerne vil blive opsamlet på årets sidste byrådsmøde sammen med en sag, hvor der generelt søges bevillinger til årets salg af byggegrunde.

Juridiske og planmæssige forhold

Det følger af Bekendtgørelse om offentligt udbud ved salg af kommunens henholdsvis regionens faste ejendomme samt af vejledningen til denne, at kommunen ved salg af fast ejendom er forpligtet til at sælge til markedspris, hvilket er defineret som den højeste pris, der kan opnås i handel og vandel. Dette gælder dog ikke, hvis kommunen ifølge den skrevne eller uskrevne lovgivning kan yde støtte til køberen.

For at sikre, at kommunen ikke sælger til en pris, der ligger under markedsprisen, påhviler der kommunen en forpligtelse til at konstatere markedsprisen. Ifølge Vejledningen til Udbudsbekendtgørelsen kan dette fx ske ved konsultation af en ejendomsmægler eller foretagelse af undersøgelser af prisniveauet for sammenlignelige ejendomme. Det fremgår desuden af vejledningen, at der som udgangspunkt ikke alene kan lægges vægt på den offentlige ejendomsvurdering eller på den pris, kommunen i sin tid erhvervede ejendommen til.

Betingelserne om salg til markedspris gælder både i almindelige handel, men også hvor salg sker som led i et mageskifte.

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 21: Mødeliste for Økonomi- og Erhvervsudvalget

24/633

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd – herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår,

1. at Økonomi- og Erhvervsudvalget tager stilling til mødelisten.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Mødelisten blev godkendt.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde i december måned 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger om konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Økonomi- og Erhvervsudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Bilag

Mødeliste for Økonomi- og Erhvervsudvalget

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 22: Meddelelser og gensidig orientering

24/1591

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Intet.

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 23: Lukket: Ejendomssag (bevillingssag)

23/13401

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 24: Lukket: Ejendomssag (bevillingssag)

24/1900

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 25: Lukket: Ejendomssag

17/57540

Fraværende Martin Sanderhoff

Punkt 26: Underskriftsark

23/23566

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 07-02-2024

Fraværende:

Martin Sanderhoff

Sagsfremstilling

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke ”Godkend”.

Fraværende Martin Sanderhoff